

KURJER ZACHODNI

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

»ISKRA«

ROK XIX.

SOSNOWIEC,

SOBOTA, 28 STYCZNIA 1928 ROKU.

Nr. 28.

Prenumerata miesięczna

Zł. 3.50,

Konto czekowe P. K. O — Warszawa — 61 553.

Cena egzemplarza

20 groszy

Krwawy dramat

W MIN. SPR. WOJSKOWYCH.

Warszawa, 27.1 (Tel. wł.) Dziś o godzinie 1-ej popołudniu rozegrał się w departamencie sanitarnym M. S. W. krwawy dramat.

Mianowicie plutonowy Głowiński w przystępnie zażrości zastrzelił wystrzałem z rewolweru pracującą w tym departamencie maszynistkę W. Krawczykównę, a następnie sam odebrał sobie życie. Krawczykówna osierociła męża i dziecko.

P. DEVEY WYJECHAŁ DO PARYŻA

Warszawa, 27.1 (Tel. wł.) Obserwator amerykański w Banku Polskim, P. Devey wyjechał do Paryża i zabawi tam około tygodnia.

PODWYŻKA TARYFY OSOBOWEJ.

Warszawa, 27.1 (Tel. wł.) Z nowym rokiem budżetowym stawia się aktualną kwestię podwyższenia taryfy osobowej kolejowej, a wkrótce później taryfy towarowej.

DEKRETY M. O. i W. R.

Warszawa, 27.1 (Tel. wł.) W Ministerstwie oświaty opracowano szereg dekretów, jak o ochronie zabytków, o bibliotece narodowej, o muzeum zoologicznym, o kwalifikacjach nauczycieli szkół zawodowych i szkół powszechnych, o obowiązku szkolnym i statucie gminy staroobrzędowców w Polsce.

W CZASIE WYBORÓW
NIE WOLNO PIĆ WÓDKI.

Warszawa, 27.1 (Tel. wł.) Minister spraw wewnętrznych Składkowski rezerwał do wszystkich wojewodów okólnik w sprawie zakazu sprzedaży i wyszynku napojów alkoholowych w okresie wyborów.

RADA SPOŻYWCÓW.

Warszawa, 27.1 (Tel. wł.) Dnia 1 lutego odbędzie się w Warszawie posiedzenie komisji głównej rady spóżywców, na którym omawiane będą wnioski przekazane przez plenum w sprawie cen za naftę i sól.

ZBRODNICZE ZAMACHY
NA SAMOCHODY.

Kraków, 27.1 (AW.) Wypadki zbrodniczych zamachów na samochody na terenie województwa Krakowskiego mnożą się w dalszym ciągu. Mimo usilnej akcji prasy i władz coraz częściej słyszy się o katastrofach samochodowych spowodowanych zatrasowaniem drogi kamieniami, drzewem itp. Województwo Krakowskie wydało obecnie szereg zarządzeń, zmierzających do bezwzględnie wytypowania zbrodnicy procedur. Kuratorjum okręgu szkolnego zleciło nauczycielom szkół powszechnych, by pouczyli młodzież o konieczności kulturalnego zachowania się względem przejeżdżających samochodów.

KATASTROFA LOTNICZA.

Toruń, 27.1 (PAT) Dzisiaj około 12 w południe w czasie odbywającego się lotu ćwiczebnego spadł z wysokości kilkuset metrów wskutek oberwania się skrzydła aparat lotniczy 4 p. lotniczego w Toruniu marki „Spat”. Aparat wskutek eksplozji zbiornika z benzyną spłonął doszczętnie a z nim spłonął również por. pilot Tadeusz Foltyn, lat 29.

DEPORTACJA SYNA TROCKIEGO

Moskwa, 27.1 (AW) Starszy syn Trockiego student filozofii ostatniego kursu został również deportowany z Moskwy. Miejscem deportacji jest kraj narymski. Młody Trocki zaangażowany był czynnie w organizacji opozycyjnej.

Polskie Biuro Podróży „ORBIS”

Oddział w Katowicach.

Sprzedaż biletów krajowych i zagranicznych, wagonów sypialnych, zostało z dniem 26 b. m. przeniesione 508-4

na ulicę Poprzeczną 10 (lokal firmy „Bobrek”) Numer telefonu 12-52, do czasu przeniesienia własnego numeru 8 72.

Z frontu przedwyborczego.

Blok katolicko-narodowy obejmuje coraz więcej ugrupowań. — Unieważnienie trzech list.

N. P. R. PRZYSTĄPIŁA DO BLOKU
KATOL.-NAR.

Warszawa, 27.1. (Tel. wł.) W szeregu okręgach województwa Łódzkiego, jak w Tomaszowie Mazowieckim, Kaliszu i Piotrkowie NPR-prawica doszła do porozumienia z blokiem katolicko-narodowym co do wspólnego pójścia do wyborów. Na terenie Łodzi możliwy jest blok szerszy, złożony z ugrupowań, wchodzących w skład bloku katolicko-narodowego i katolicko-ludowego oraz NPR-prawicy.

SOJUSZ P. P. S. Z KOMUNIZUJĄCYM
„SELROBEM”.

Łwów, 27.1. (AW.) Pomiedzy komunistyczną PPS. lewicą a lewym odłamem „Selrobu” zawarty został blok, który obejmie niektóre okręgi Małopolski Wschodniej.

ŻYDZI POPIERAJĄ „BLOK
BEZPARTYJNY”.

Łwów, 27.1. (AW.) W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie obu wydziałów żydowskiego związku obywatelskiego i organizacji żydowskich kupców i przemysłowców. Po dyskusji uchwalono

zostało poparcie dla listy bloku bezpartyjnego współpracy z Rządem.

UPADEK WPŁYWÓW WYZWOLENIA.

Lublin, 27.1. (AW.) Odbył się tu zjazd Wyzwolenia, mający na celu ustalenie kandydatur do Sejmu z Lubelszczyzny. Sprawozdania poszczególnych delegatów wykazały upadek wpływów Wyzwolenia. Zostało ustalone, iż Wyzwolenie jedynie w części okręgów województwa Lubelskiego wystawi samodzielnie listy.

WYNIKI NARAD GŁÓWNEJ KOMISJI
WYBORCZEJ.

Warszawa, 28.1 (Tel. wł.) Godz. 1. Na posiedzeniu państwowej komisji wyborczej, które odbyło się w piątek wieczorem i przeciągnęło się poza północ, omawiano i zatwierdzano listy zgłoszone do komisji.

Co do zgłoszonej listy komunistycznej nr. 15 i P. P. S. lewicy nr. 16 nie powzięto ostatecznej decyzji, gdyż nie ukończono badania podpisów. Unieważniono natomiast ze względu formalnych listę nr. 27 Poale sjon prawicy, nr. 28 Ukraińska Pokucia i listę nr. 35 — Poznańskiego bloku pracy.

KOESPONDENT LITEWSKI

PRZYJEDZIE DO POLSKI BADAĆ NASTROJE.

Wilno, 27.1. (PAT.) „Wilniaus Aidas” pisze, że prof. Birzyszka, udający się jako korespondent pism litewskich z Kowna przez Rygę i Wilno do Warszawy, prosił redakcję dziennika o wyjaśnienie w związku z niedokładnymi wiadomościami, jakie pojawiły się o celu jego podróży, że nie jest on weale pełnomocnikiem rządu, ani też nie powierzono mu wogóle jakiegokolwiek szczególnej misji.

Prof. Birzyszka jedzie do Warszawy jako litewski działacz społeczny i pracownik pióra, aby zapoznać się bezpośrednio z nastrojami, panującymi w spo-

łeczeństwie polskim i poglądami na sprawę stosunków pomiędzy Polską i Litwą.

Warszawa, 27.1. (Tel. wł.) W piątek po kilkudniowym pobycie w Wilnie przybył do Warszawy profesor uniwersyteetu kowieńskiego Birzyszka. Bawi on w charakterze korespondenta kilku dzienników litewskich. Zabawi około 2 tygodnie i zwiedzi: Kraków i Łwów.

W kołach politycznych sądzą, że w przyszłym tygodniu zostanie odprawiona nota polska z odpowiedzią na note Waldemarasa.

Korpus straży pogranicznej

POZOSTANIE NADAL W RĘKACH MINISTERSTWA SKARBU.

Warszawa, 27.1 (Tel. wł.) W związku z podaną przez prasę wiadomością, jakoby Ministerstwo skarbu opracowało projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie organizacji korpusu straży pogranicznej i jakoby na mocy tego rozporządzenia korpus straży pogranicznej oparty miał być na zasadach organizacji K. O. P., dowiadujemy się ze źródeł

miarodajnych, że opracowany projekt przewiduje pozostawienie nadal straży pogranicznej w rękach Ministerstwa skarbu w charakterze organu wykonawczego władzy cywilnej.

Pozatem projekt przewiduje zmianę jedynie drobnych szczegółów, sam zaś dotychczasowy stan osobowy korpusu pozostaje bez zmiany.

Wspólne narady

PRZEMYSŁOWCÓW POLSKICH I NIEMIECKICH.

Warszawa, 27.1. (Tel. wł.) Delegacja przemysłowców niemieckich hawi już w Warszawie i dzisiaj w centralnym Związku przemysłu i handlu odbyła się narada obu przedwyborczych delegacji: polskiej i niemieckiej.

Popołudniu obradowały 4 komisje: przemysłowa, rolna, górnico-hutnicza i drzewna.

W piątek przyjechali do Warszawy kupecy niemieccy.

Prasa francuska

PRZECIWKO POSEŁSTWIU
SOWIECKIEMU.

Paryż, 27.1. (AW.) Prasa francuska, w szczególności dzienniki prawnicowe oraz informacyjne wznowiły ostrą akcję przeciwko przedstawicielowi Sowietów w Paryżu Dowgalewskiemu. „Journal des Debats” zaznacza, iż rokowania powinny uwzględnić w pierwszym rzędzie zwrot Francuzom, którzy ucierpieli na skutek rewolucji francuskiej wyrządzonych im szkód i strat. Briand, zdaniem pisma, powinien również grzeźnie jak stanowczo przypomnieć nowemu przedstawicielowi Sowietów, iż dopóki interesy obywateli francuskich nie będą respektowane, ugoda gospodarcza pozostaje utopią. Zbliżony do Poincarégo „Temps” podkreśla, iż dalsze losy pobytu Dowgalewskiego w Paryżu zależą od dobrej woli rządu sowieckiego, wyrzeczenie się propagandy wyrotowej w państwach europejskich. „Intransigeant” podkreśla, iż aczkolwiek prezydent bardzo uprzejmie przyjmował nowego przedstawiciela Sowietów, to jednak rząd francuski nie da się oszukać miłymi słowami. Pismo podkreśla rezerwę, jaka była widoczna w odpowiedzi Doumerguca z okazji zwykłego ceremoniału dyplomatycznego wręczenia papierów uwierzytelniających przez nowego posła.

LANDSBUND PRZECIWKO
TRAKTATOWI Z POLSKĄ.

Berlin, 27.1 (PAT) We Wrocławiu obradował 9-ty zjazd doroczny Landsbundu śląskiego. B. kandydat Luther wygłosił referat o zadaniach reformy rolnictwa niemieckiego.

Zjazd uchwalił między innymi rezolucję, wypowiedziadającą się kategorycznie przeciwko zawarciu traktatu handlowego z Polską oraz przeciwko importowi produktów rolnych z zagranicy.

LIST ZINOWIEWA I KAMIENIEWA

Moskwa, 27.1 (PAT) „Prawda” ogłasza list Zinowiewa i Kamieniewa, stanowiący odpowiedź na list centrali „trockistów”, zamieszczony w „Prawdzie” 15 b. m. W liście swym oświadczają, że odłączyli się od grupy „trockistów” już przed sprawie podania się uchwalam 15 kongresu partji. Dalej stwierdzają oni, że uważają za szkodliwy kierunek, zmierzający do organizowania drugiej partji komunistycznej. Potępiją oni też grupę komunistyczną Masłowa i Ruth Fischer w Niemczech.

„Prawda” z zadowoleniem stwierdza, że Zinowiew i Kamieniew przez swój list uczynili decydujący krok i, że dzięki temu będzie teraz ułatwiony powrót do partji tych wszystkich, którzy podzielają ich program

ŻYDOWSCY OCHOTNICY W KOWNIE
A ZIEMIA.

Kowno, 27.1. (AW.) Delegacja ochotników żydów, którzy odbywali służbę wojskową w armji litewskiej przyjeta została przez Waldemarasa w związku ze sprawą nadania ochotnikom żydom ziemi. Mimo, iż rząd wyraził zgodę na wyznaczenie ochotnikom działek ziemi, zaledwie kilka osób otrzymało przydziały od 5 do 15 hektarów. Prośby innych ochotników odrzucono.

ŁADNY SPADEK.

Nowy Jork, 27.1 (AW) Zmarła ostatnio wdowa po założycielu koncernu „Standard Oil Company” — Anna Harkness pozostawiła swojemu synowi spadek w wysokości 107.000.000 dolarów.

Jest to największy spadek odziedziczony w Stanach Zjednoczonych w ciągu ostatniego stulecia.

PRZEGLĄD PRASY

Ubóstwo inteligencji.

Obserwowany z okazji obecnej kampanji wyborczej powszechny wzrost apatii w zakresie spraw publicznych ma jedno ze swoich najobfitszych źródeł w smutnym położeniu naszej inteligencji, jako wytwórczyni opinii publicznej i głównej nosicielki pojęć w danej chwili rządzących.

Objawy tej apatii — czytamy w „Nowej Reformie” — nie są niczem innym, jak wyrazami zażenowania i wyczerpania nie tylko ideowego, lecz poprostu życiowego naszej inteligencji, która zaczyna tracić zainteresowanie do spraw publicznych. Jest to zjawisko bardzo groźne, którego pod groźą najcięższych konsekwencji nie wolno lekceważyć i ignorować. Zadowolone bowiem obywateli było, jest i będzie zawsze najsilniejszą podstawą wszelkiego państwa. Jeżeli więc obserwuje się zjawisko, w którym sami rządzący tracą wyraźnie to zadowolenie, to wypadnie zapytać, jak w takim razie wygląda psychika rządzących?

Jakże bowiem przedstawia się położenie przeciętnego inteligenta? „Nowa Reforma” za warszawskim „Światem pracowniczym” podaje następującą ciekawą analizę budżetu stosunkowo dobrze płatnego inteligenta, bo pobierającego 350 złotych miesięcznej pensji:

Po potrąceniu z powyższej sumy czynnych opłat, jak: podatek dochodowy, należność za kasę chorych i składkę na fundusz bezrobocia pozostaje właścicielowi tej pensji netto 316 zł. 10 gr. Otóż wyliczono, że po pokryciu wydatków na najskromniejsze wyżywienie, tak płatny pracownik może sprawić sobie dwa ubrania na trzy lata, jeden kapelusz na dwa lata, może raz na miesiąc zażyć orzeźwiającej kąpieli w najlichszym zakładzie kąpielowym, przyciem wszystkim pozostanie mu jeszcze sześć złotych 40 groszy (!!) miesięcznie na teatr, koncert, kino, książki i wszelkie inne potrzeby kulturalne.

W obliczu takich smutnych faktów nie ma jednak rzetelnych usiłowań dla rozwiązania problemu niedzielnicy intelektualnej, która fatalnie się odbija na psychice narodu i — jak pisze „Nowa Reforma” — choć z końcem tego miesiąca ma być wypłacona połowa świadczenia przyznanego zasiłku dla urzędników państwowych, to

nie ujmując nic z praktycznego znaczenia temu zasiłkowi, potrzeba jednak stwierdzić, że nawet w najmniejszej mierze nie rozwiązuje on zagadnienia prawidłowych i godziwych uposażeń urzędników państwowych, tem mniej przyczynia się do rozwiązania kwestji bytu tej ogromnej masy ludzkiej, która w dyskusji publicznej występuje pod mianem „inteligencji pracującej”.

Zonglerka polityczna.

Wielka ilość państwowych list kandydackich do Sejmu i Senatu, zgłoszonych w głównej komisji wyborczej nasunęła całej prasie polskiej szereg smutnych refleksyj. „ABC” stwierdza,

że w takiej sytuacji największy wpływ na rozwój wypadków wywierają nie ludzie wyraźnych programów, ale zżeczni zonglerzy polityczni.

Dalej zaś snuje „ABC” następującą awangardę na temat zonglerki politycznej w Polsce:

Dotychczasowe rządy w Polsce były dotąd zawsze kombinacjami kilku, lub kilkunastu grup, które się zdołały pogodzić między sobą co do obsady tek ministerjalnych. Zaden z rządów nie miał i nie mógł mieć zdecydowanego programu politycznego. Upadały rządy wówczas, gdy się komuś dana kombinacja personalna sprzyrzyła, powstawały — gdy udało się skleić nową.

Nie rządziła Polska ani prawica, ani lewica. Rządzili zżeczni kombinatorzy, którzy za kulisami układali sobie to, co im w danym momencie było wygodne. Rozproszkowanie Sejmu i społeczeństwa ułatwiało im to znakomicie.

Bo nawet te grupy, które posia-

dają zdecydowany program (nacionalistyczna prawica, socjaliści), żyjąc w bagnie sejmowego zonglerstwa, nie mogły nigdy swych programów urzeczywistnić. Raz z powodu t. zw. konieczności, a czasem poprostu z braku charakteru, wchodziły w różne porozumienia i bloki, formowane przez Ratajów et con-

sortes.

I dopóki nie oczyścimy naszego życia politycznego z tych zonglerów, czyhających na każdą okazję, dopóty rządy w Polsce będą zawsze kombinacją osób, dla których program polityczny jest rzeczą drugorzędną, dostosowywaną od wypadku do wypadku.

Poważne trudności

W ROKOWANIACH POLSKO - NIEMIECKICH?

Berlin, 27-1. (PAT.) „Vossische Zeitung” donosi, że w berlińskich „kołach dyplomatycznych krąży pogłoska, jakoby w rokowaniach handlowych polsko-niemieckich wyłonić się miały poważne trudności. Sprawy osiedlenia i walory-

zacji cel polskich miały, według tej pogłoski, doprowadzić do takiej rozbieżności poglądów między delegacją polską i niemiecką, że na Wilhelmstrasse zapanał obecnie nastrój bardzo pesymistyczny.

Waldemaras w Berlinie.

MOŻLIWOŚĆ ZAWARCIA NIEMIECKO - LITEWSKIEGO PAKTU PRZYJAŹNI.

Berlin, 27.1 (PAT) Z okazji pobytu premiera litewskiego Waldemarasa w Berlinie kanclerz Rzeszy dr. Marx wydał wczoraj przyjęcie, w którym m. in. wzięli udział wicekanclerz Hergt, minister gospodarki Rzeszy dr. Kurtius, pruski minister handlu Schreiber, pruski minister rolnictwa dr. Steiger, poseł litewski w Berlinie Sidzikauskas, niemiecki ambasador przy watykanie p. von Berger oraz prezes Banku Rzeszy dr. Schache.

Berlin, 27.1 (PAT) „Vossische Zeitung” donosi na podstawie informacji z wiarogodnego źródła, że w ciągu wczorajszych rokowań, prowadzonych w urzędzie spraw zagranicznych z premierem litewskim Walde-

marasem, udało się osiągnąć porozumienie o wiele większe, niż przypuszczano początkowo.

Dotychczas rozważane być miały prawie wyłącznie kwestje natury czysto politycznej. Sprawy gospodarcze odcroczone zostały do późniejszych rokowań.

Ostateczna redakcja porozumienia, osiągniętego w poszczególnych kwestiach, ma nastąpić w sobotę.

Według twierdzenia „Vossische Zeitung”, w kołach poinformowanych obecna atmosfera, w jakiej prowadziła się rokowania, uważają za bardzo korzystną, tak iż mówi się już nawet o możliwości zawarcia niemiecko-litewskiego paktu przyjaźni.

SZAULISI LITEWSCY

PROWOKUJĄ ŻOŁNIERZY POLSKICH Z K. O. P.

Wilno, 27.1 (AW) W ciągu dni ostatnich nad granicą polsko-litewską wywiązała się w kilkunastu wypadkach gęsta strzelanina.

Według prywatnych wiadomości, otrzymywanych z pogranicza, jest to powtórna fala prowokacji w stosunku do żołnierzy KOP'a, których niereta-

gowanie pobudza jeszcze zaciekleść szaulisów litewskich.

Interpelowane litewskie władze graniczne wyjaśniają to rzekomą akcją litewskich straży pogranicznych, stosowaną przeciwko przemysłnikom.

Sensacyjna rewelacja

O ZMIANIE ORJENTACJI POLITYCZNEJ W RUMUNJI.

Paryż, 27-1. (AW.) „Daily Mail” donosi, że w Rumunji przygotowuje się rzekomo zupełna zmiana orientacji w polityce zagranicznej. Rumunja — jak twierdzi „Daily Mail” — zawarła sojusz z Włochami, a jej postawa w sprawie projektowanego demarche małej ententy u Ligi Narodów jest pierwszym następstwem tej zmiany w orientacji politycznej. Wiadomość tę, którą dziennik podaje jako wielką sensacją polityczną, należy przyjąć z wielką rezerwą.

Medjolan, 27-1. (AW.) „Corriere de la Serra” donosi z Rzymu, że po konferencji rumuńskiego ministra spraw zagranicznych Titulescu z Mussolinim nie ulega już wątpliwości, że mocarstwa małej ententy nie podejmą żadnych kroków w sprawie zajęcia w St. Gotthardt,

tylko jedno mocarstwo, dziennik ma tu na myśli Czechosłowację — zawiadomi sekretarjat Ligi Narodów oficjalnie o wyniku swych dochodzeń.

Wiedeń, 27-1. (AW.) Według doniesień z Paryża, twierdzą niektóre francuskie koła polityczne, że stanowisko Rumunji w sprawie zajęcia w St. Gotthardt stało się już wątpliwe. W związku z tem znany publicysta francuski Sauerwein wywodzi dziś w „Matin”, że prestige Ligi Narodów wymaga jaknajbardziej wyjaśnienia tej sprawy, bo w przeciwnym razie będzie jej można zarzucić że okazała się bezsilną przy pierwszej nadarzącej się sposobności do wystąpienia przeciw państwu, zbrojącemu się wbrew układom.

Rozbiecie niemieckiej koalicji rządowej

NA TLE GŁOSOWANIA NAD USTAWĄ SZKOLNĄ.

Berlin, 27.1 (PAT) W czasie obrad komisji szkolnej doszło w związku z pierwszym czytaniem ustawy szkolnej do incydentu, który wywołał rozbiecie się w czasie głosowania nad ustawą szkolną koalicji rządowej i który, jak w kołach parlamentarnych omawiają, może pociągnąć za sobą poważne konsekwencje.

Na porządku dziennym obrad komisji była sprawa par. 20 ustawy szkolnej, do którego stronnictwa demokratyczne i niemiecka partja ludowa zgłosiła wniosek, mający na celu utrzymanie w krajach południowych Niemiec szkolnictwa międzywojennego. W głosowaniu wniosek demokratyczny został odrzucony głosami całej koalicji rządowej przeciwko lewicy. Gdy jednak przyszło do głosowania nad wnioskiem niem. partji ludowej, którzy, nie określając do kładnie krajów, o które chodzi, postanawia tylko, że na tych teryto-

riach Rzeszy, na których dotychczas szkoły nie oddzielone zostały, obecna sytuacja ma pozostawać nadal. Przeciwno wnioskowi niem. partji ludowej wystąpili b. ostro przedstawiciele gabinetu m. in. podsekretarz stanu Schweigert oświadczył w imieniu rządu, że musi uważać wniosek za zmieniający konstytucję, a więc wymagający na plenum Reichstagu większości dwóch trzecich głosów. Pomimo tego zastrzeżenia przedstawiciela rządu przy głosowaniu za stanowiskiem rządu opowiedziało się tylko stronnictwo niem.-narodowe, centrum i ba warska partja ludowa, natomiast niem. partja ludowa, której przewodniczącym jest min. Stresemann wyłamała się z koalicji rządowej i poparta przez całą dotychczasową opozycję przeprowadziła swój wniosek 16 głosami przeciwko 12 gł. stronnictw rządowych

Wiadomości ze stolicy.

MALPY PADŁY OFIARĄ ZAMA. CHU. Śledztwo w sprawie pożaru pawilonu małp w warszawskim ogrodzie zoologicznym weszło na nową tory. Dochodzenie policyjne wykazało możliwość złej woli ze strony pijanego dozorcę magistratu. Stwierdzone zostało, iż terpentyna, którą dozorca rzekomo miał rozpalać piec — rozlana była po całym budynku. Wobec tego sprawę przekazano sądziemu śledczemu, który z kolei skierował ją do prokuratora. Będziemy więc mieli „małpi” proces.

MANIFESTACJE KOMUNISTYCZNE. We czwartek w różnych punktach Warszawy odbywały się manifestacje komunistyczne z okazji dyskusji w głównej komisji wyborczej na temat autentyczności podpisów na liście wyborczej komunistów. Manifestacje po kilku minutach zostały rozwiązane. Manifestanci wznosili okrzyki antypaństwowe

ZGON PIONIERA POLS. KINE. MATOGRAFJI. W czwartek zmarł w Warszawie Aleksander Hertz, dyrektor biura kinematograficznego „Sfinks” i reżyser wielu filmów polskich. Śmierć poprzedziła długa i ciężka choroba na tle cukrzycy, na którą chorował dyr. Hertz od szeregu lat. Ostatnią ciężką pracą, którą dyr. Hertz miał w czasie reżyserji „Ziemi obiecanej”, skomplikowała chorobę tak, iż walka z nią była daremna. Dyr. Hertz liczył lat 49. Położył b. duże zasługi w dziedzinie kinematografji polskiej, był jednym z pierwszych, którzy tworzyli film polski. On to wprowadził na ekran Polę Negri, a następnie Jadwigę Smosarską, której filmy „Tajemnica przystanku tramwajowego”, „Niewolnica miłości”, „To, o czym się nie mówi”, „Iwonka”, „Trędowata” i t. d. osiągnęły rekordowe powodzenie.

ARESZTOWANIE D-RA WŁODZI MIERZA KOZUBSKIEGO. Do lokalu nadzwyczajnej komisji do walki z nadużyciami wzywany został dr. Włodzimierz Kozubski, b. dyrektor państwowego Banku budowlanego w likwidacji. Dr. Kozubski był przesłuchiwany przeszło 4 godziny przez sędziego śledczego p. Godeckiego. W rezultacie badania dr. Kozubski został aresztowany na miejscu i odwieziony do więzienia na „Pawiaku”. W związku z nadużyciami w Banku budowlanym zostali tam uprzednio uwięzieni dr. Wyszatycki i inżynier Rechowiec. Dr. Kozubski jest obecnie jednym z kierowników „Orbisu”. Został postawiony przez komisję nadzwyczajną w stan oskarżenia z art. 576 część I, 580 i 591 część III kodeksu karnego. Wszystkim aresztowanym grozi kara więzienia do 6 lat. Śledztwo w sprawie nadużyć w Banku budowlanym nie zostało jeszcze ukończone.

SKAZANIE BAZEWICZA. Słynny na bruku warszawskim zarówno ze swych wąsów jak i map wydawanych, Bazewicz skazany został na 5 miesięcy aresztu za próbę szantażu wykonaną na byłym prezie Rady miejskiej Ignacym Balińskim.

SKUTKI ZAMACHÓW W CHICAGO.

Nowy Jork, 27-1. (AW.) Donoszą z Chicago, iż dokonane zostały tam wczoraj dwa zamachy bombowe. Pierwszy zamach dokonany został na dom sekretarza burmistrza Tempsona przez dwóch osobników, jadących w automobili. Skutki wybuchu bomby były straszne. Dom runął w gruzy, zniszczone zostały fasady domów sąsiednich. Niemal równocześnie rzucono bombę na dom zamieszkały przez b. szefa policji Harlesa Siemavery, znanego polityka, kandydującego swojego czasu na prezydenta dr. Reeda. Szkody materialne znaczne

EPIDEMJA GRYPY W MOSKWIE.

Moskwa, 27-1. (AW.) W związku z odwilżą daje się zaobserwować w Moskwie ogromny wzrost zachorowań na grype, mającą często ciężki przebieg. Ilość chorych obliczają w chwili obecnej okragło na 10.000 osób. Również wzrosła liczba zachorowań na szkarlatynę. W szpitalach moskiewskich przebywa 1.600 osób złożonych płonię.

Obowiązki posłów

W momencie, gdy walka o mandaty poselskie poczyna coraz silniejszego nabierać nateżenia, warto uświadomić sobie, jakie to obowiązki ciążyą w Sejmie na posłach, jaki jest ich zakres działania, jak również w jakim stosunku pozostają do siebie: władza ustawodawcza (Sejm i Senat) do władzy wykonawczej (Rządu).

Na wszystkie te pytania udziela jasnej i nieodwzajemnionej odpowiedzi Konstytucja Rzplitej. Jednym z najważniejszych artykułów jest art. 2, mówiący o mandatach:

Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu. Organami Narodu w zakresie ustawodawstwa są Sejm i Senat, w zakresie władzy wykonawczej — Prezydent Rzeczypospolitej łącznie z odpowiedzialnymi ministrami, w zakresie wymiaru sprawiedliwości — niezależne Sady.

Zatem posłowie są organami Narodu w zakresie władzy ustawodawczej, o której mówi

Art. 5. Zakres ustawodawstwa państwowego obejmuje stanowienie wszelkich praw publicznych i prywatnych i sposobu ich wykonania. Niema ustawy bez zgody Sejmu...

W drodze ustawodawczej ustalony być musi corocznie budżet państwa, tak samo ustawowo rozstrzygane być muszą: kwestja stanu liczebnego wojska, zaciąganie pożyczek państwowych, nakładanie podatków i opłat publicznych, ustanawianie cel, monopolów itd. itd.

Aby sumiennie wykonać mandat powierzony mu przez Naród, poseł musi być zupełnie bezstronny, niezależny w stosunku do różnych instytucji państwowych, nad którymi Naród powierzył mu kontrolę. Przeto art. 22 powiada:

Poseł nie może na swoje, ani na obce interesy kupować lub uzyskiwać dzierżaw dóbr państwowych, podejmować dostaw publicznych i robot rządowych, ani otrzymywać od Rządu koncesyj lub innych korzyści osobistych, a to pod groźną utraty mandatu poselskiego.

Stosunek posłów do władzy wykonawczej określa art. 55.

Posłowie mają prawo zwracać się z interpelacjami do Rządu bądź do poszczególnych Ministerstw w sposób, regulaminem przepisany. Minister ma obowiązek udzielić odpowiedzi... Na żądanie interpelacji odpowiedź musi być Sejmowi zakomunikowana.

Inne artykuły o odpowiedzialności władzy wykonawczej przed Sejmem, a zatem posłami, mówią:

Art. 45. Prezydent Rzplitej sprawuje władzę wykonawczą przez odpowiedzialnych przez Sejm ministrow i podległych im urzędników.

Art. 45. ...Każdy urzędnik Rzplitej musi podlegać ministrowi, który za jego działanie odpowiada przed Sejmem...

Art. 49. Prezydent Rzplitej zamiera umowy z innymi państwami i podaje je do wiadomości Sejmu...

Art. 56. Rada ministrów ponosi solidarną odpowiedzialność konstytucyjną i parlamentarną za ogólny kierunek działalności Rządu. Poza tem ponoszą ją ministrowie oddzielnie, każdy w swoim zakresie, za działalność w urzędzie, a to zarówno za zgodność tej działalności z Konstytucją i innymi ustawami państwa, za działanie podległych im organów, jak i za kierunek polityki.

Art. 58. Do odpowiedzialności parlamentarnej pociąga ministrów Sejm zwykłą większością. Rada ministrów i każdy minister z osobna ustępują na żądanie Sejmu.

Do tego ostatniego artykułu, aby nie powodować przypadkowego przesilenia gabinetowego, dodano w sierpniu 1926 r. zastrzeżenie, które brzmi:

Wniosek żądający ustąpienia Rady ministrów lub poszczególnych ministrów nie może być poddany pod głosowanie na tem posiedzeniu, na którym został zgłoszony.

Tych kilka artykułów, wyrwanych z całości Konstytucji, dość przerywście wskazują na ogromną misję poselską w kierowaniu nową państwową

za pomocą ustaw i w zakresie kontroli nad czynnościami władzy wykonawczej.

Kwalifikacje na posła, jak widać,

powinny być choć trochę współmierne do odpowiedzialności, jakie nakłada nań Naród, a określa Konstytucja. S. A.

Echa napadu na Nowaczyńskiego

W ZWIERCIADLE PRASY EUROPEJSKIEJ.

Sprawa bestjałskiego napadu na Adolfa Nowaczyńskiego odbiła się żywym echem nie tylko w Polsce, ale i zagranicą. Już na drugi dzień szpalty prasy europejskiej przepełnione były wiadomościami o napadzie i ostre mi komentarzami: wiadomości te umieszczano były przez czas dłuższy, a i dziś dają pisma zagraniczne biele tyny o stanie zdrowia znakomitego publicysty i dramaturga.

Cały szereg pism francuskich („Paris Midi”, „L’Intransigeant”, „Petit Parisien”, „L’Action Française” etc.), ko mentując z burzeniem sprawę napadu, zwróciły specjalną uwagę na fakt, że Nowaczyński jako publicysta wy trwał podczas wojny europejskiej prowadził kampanję w obronie ententy, nawet pod okupacją pruską.

Bardzo gorąco i serdecznie odniosła się do Nowaczyńskiego prasa czeskosłowacka, zamieszczając stale o bok wiadomości o zbrodniczym napadzie biuletyny o stanie zdrowia znakomitego pisarza. Z bardzo ostremi słowami potępienia metod bandyckich wystąpiły też pisma, tak urzędowe („Prager Presse”, „Narodni Listy”, „Narodni Politika” itd.); jak i pisma opozycyjne. Wszystkie kładły nacisk na to, że Nowaczyński od bardzo wle lu lat walczył konsekwentnie i stale o przyjazne stosunki i zbliżenie obu na rodów słowiańskich.

Charakterystyczne jest, że cała prasa niemiecka komentowała napad na Nowaczyńskiego, jako uverture gwałtów wyborczych.

Z prasy angielskiej zanotować należy głos „Manchester Guardian”. Pismo to zamieściło dłuższy artykuł, omawiający w związku z napadem na Nowaczyńskiego wszystkie poprzednie napady i ataki na tych działaczy i publicystów, którzy podczas wojny europejskiej stali po stronie Ententy. „Manchester Guardian” wy

raża przypuszczenie, że zbrodni tych dopuszcza się organizacja, wzorowa na amerykańskim Ku-Klux-Klanie.

Ostatnio także prasa krajów nadbałtyckich, których stolicę odwiedził Nowaczyński trzy lata temu z wycieczką polskiej marynarki wojennej i gdzie nawiązał stosunki z prasą, fakt napadu przyjęła także z niesłychanym oburzeniem.

Ze względów aktualnych na specjalną uwagę zasługują głosy prasy litewskiej, która na szpaltach swych dzienników wyraża gorące oburzenie głównie z tej racji, że Nowaczyński był pierwszym chronologicznie dziennikarzem, który trzy lata temu nielegalnie znalazł się w Kownie i od tam prowadził w polskiej prasie nową kampanję za pokojowym załagodzeniem sporu polsko-litewskiego.

W prasie sowieckiej wiadomość o napadzie na Nowaczyńskiego podana pod charakterystycznym tytułem „Biały terror w Polsce”.

Również z bardzo dosadnymi komentarzami zamieściła tę wiadomość prasa włoska, tem więcej, że kilka dni przedtem w „Corriere D’Italia” znany pisarz włoski Egisto de Andreis, omawiając szeroko książkę Zdzisława Debieckiego o współczesnej literaturze polskiej, pisał o Nowaczyńskim w artykule p. t. „Scrittori polacchi!” i zwrócił uwagę, że Nowaczyński pierwszy w Polsce z entuzjazmem odniósł się do Mussoliniego i faszystów.

Andreis pisał: „Dla nas, Włochów, rzeczą jest interesującą np., że jest autorem przepięknych artykułów o faszystach i że wielokrotnie w polemikach umiał zwalczać socjalistów”.

Również literackie i teatralne pisma włoskie z niesłychanym oburzeniem napiętnowały ten fakt barbarzyństwa.

Rok 1928 - rokiem decydującym

DLA WSZECHŚWIATOWEJ SYTUACJI POLITYCZNEJ.

Były minister Rzeszy niemieckiej, dr. B. Dernburg, obecnie przedstawiciel liberalów w Reichstagu, dopatruje się w wynikach przyszłych wyborów do parlamentu we Francji, w Niemczech, w Stanach Zjednoczonych a ewentualnie i w Anglii decydującego wpływu na ukształtowanie się światowej sytuacji politycznej.

Oto jego wywody:

W roku bieżącym kończą swój żywot i schodzą z widowni politycznej parlamenty Francji, Niemiec, a może i Anglii.

W Stanach Zjednoczonych odbędą się wybory prezydenta. Do wyborów dojdzie również w Polsce, pewnej zmianie w systemie rządzenia ulegną, zdaje się, Włochy, Rumunja, Hiszpanja i Litwa. Rosja, jak można wnioskować z wydarzeń w łonie samego kierownictwa partji komunistycznej, oraz z żywego udziału jej w konferencjach międzynarodowych, zdaje się modyfikować swój stosunek zasadniczy do państw t. zw. kapitalistycznych. Istnieje zatem możliwość pewnego odbicia się tych wydarzeń w dziedzinie polityki światowej, aczkolwiek same wybory będą wszędzie przeprowadzane pod kątem widzenia spraw natury wewnętrznej, narodowej.

W obecnym swem stadium stosunki międzynarodowe nie wzbudzają zbyt wielkiego zainterесowania. Pomimo istnienia Ligi Narodów, nie można się opędzić wrażeniu, iż wchodzimy z powrotem w okres przedwojennej pogoni za sojusznymi i konstelacjami. Ma to swoja rację w istniejącym składzie rządów i parlamentów. Ale nie mniej przy czynia się do tego i Liga Narodów, która potrafiła ujawnić swą skuteczną działalność tylko w dziedzinie i za

kreście małych, lokalnych konfliktów. Ostatnia sesja Ligi w Genewie nie wydała nic decydującego; zastosowano pewne środki terapeutyczne, na krótszą metę skuteczne, i na tem koniec. Nie posunięto się ani na krok naprzód w istotnie ważnej kwestji rozbrojenia na lądzie i na morzu, w kwestji paktu Locarneńskiego. Przez wprowadzenie na porządek dzienny kwestji bezpieczeństwa i gwarancji odsunięto nawet całą tę kwestję na dalszy plan. A jednak zarzewie niepokoju i niebezpieczeństwa, zwłaszcza nad brzegami morza Śródziemnego, istnieje i tli się nadal.

Poprawa i ratunek może przyjść tylko z obu stron. Po pierwsze od strony parlamentów, które ustosunkują się inaczej do kwestji wagi i doniosłości światowej, po drugie od strony Ligi Narodów, o ile swą polityką i działalnością potrafi ona nanowu wzbudzić zaufanie do siebie. Obie te rzeczy są ściśle splecione i związane ze sobą. Prawicowa orientacja dotychczasowej polityki Rzeszy niemieckiej, wypływająca z uchylecia się socjaldemokracji od udziału w rządzie i wzięcia na siebie odpowiedzialności, oraz z pozyskana wpływów w polityce wewnętrznej przez partje prawicowe, ulegnie wkrótce zmianie i zniknie niechlubnie, jak o tem świadczą prognozy wyborcze. We Francji utrzymują przy władzy obecna grupa rządowa względny na najważniejsze ze wszystkich zagadnienie — stabilizacji finansów. Prędzej, czy później kwestja stabilizacji zostanie rozstrzygnięta i nowa orientacja partyjnopolityczna dojdzie do skutku. Wzmocnienie partji liberalnej w Anglii i narastające przekonanie o konieczności szerszego i liberalniejszego traktowania i rozstrzygnięcia spraw spo

czynnych wysuwa na pierwszy front możliwość nowej orientacji politycznej i przegrupowania w układzie grup rządowych. Stany Zjednoczone milczą. Prezydent nie wypowiada się jaśniej o celach i zadaniach politycznych państwa — wybory za pasem. Negatywne jest co prawda zjawisko nowego kursu w polityce zbrojeniowej Ameryki.

Stosunek mocarstwa do Ligi nie kształtuje się obecnie korzystnie dla niej. Stany Zjednoczone nie uznają jej nadal jako instytucji o charakterze politycznym. Anglja krepuje w wysokim stopniu, gdy chodzi o Ligę, stosunek jej do Dominjów. Włochy boczą się na Genewę. Hiszpanja wystąpiła z Ligi. Konieczną byłaby zatem inicjatywa i silny bardzo impuls, aby przelać obręcz obojętności, otaaczającą Ligę.

Sytuacja nie należy zatem do łatwych. Można się obawiać, iż jeśli rządy i parlamenty nie zmienią swego stosunku do Ligi, rok 1928 będzie nie wyszukany dla wzmocnienia idei pokoju. Również zaś sprzyjający zbieg okoliczności, jak tym razem, nadarzy się nie tak prędko.

Dzieci nieslubne

W CZECHOSŁOWACJI.

W tych dniach sejm czeskosłowacki uchwalił ustawę o dzieciach nieslubnych, będącą niewątpliwie nową po ważną zdobyczą humanitarną w życiu społecznym młodej republiki.

Według dekretu z r. 1856 ojcu (wogóle) nie przysługowało prawo adopcji swych nieslubnych dzieci. Później rozporządzenie to zostało zmienione w tym kierunku, że adopcja dzieci nieslubnych przez ojca była w zasadzie dopuszczalna, ale jedynie w tym wypadku, jeśli adoptujący nie ma dzieci ślubnych.

Senat obecnego Zgromadzenia Narodowego, zniósł ten warunek i zgodził się na adoptowanie dzieci nieslubnych nawet wtedy, kiedy adoptujący jest ojcem dzieci ślubnych. Wyjątek stanowić miały jedynie te dzieci nieslubne, które przyszły na świat podczas ważnego małżeństwa jednego z rodziców.

Izba poselska poszła pod tym względem jeszcze dalej i postanowiła powyższe zastrzeżenie senatu skreślić. Sejm wyznodził w tym wypadku z założeń, że dzieci takie byłyby całkiem niesłusznie karane za winy rodziców.

W myśl nowej ustawy prawo adoptowania nieslubnych dzieci przez żonę natego ojca uzależnione jest od zgody żony. Ponadto adoptującemu musi mieć przekroczony czterdziesty rok życia.

W Czechach należałoby wypadki adoptowania nieslubnych dzieci przez własnych ojców do rzadkości, za to na Słowacznie i na Rusi Przykarpackiej zdarzają się dosyć często, tak że specjalnie dla tych prowincyj nowa ustawa posiadać będzie bardzo doniosłe znaczenie.

Sensacyjny spór

O DWA KOŚCIOŁY.

Wydział cywilny sądu okręgowego w Łodzi rozpatrywał niezwykle ciekawą i sensacyjną sprawę której to jest następujące: Mianowicie w swoim czasie proboszcz katolicki, ks. Marx, przeszedł do parafji marjawińskiej. Wobec tego, że w owym czasie marjawizm nie był przez rząd carski zalegalizowany, parafja wybudowała dwa kościoły w Łodzi, które wpisane zostały do ksiąg hipotecznych miasta na nazwisko Marxa. Po pewnym jednak czasie nastąpił rozłam w kościele marjawińskim i ks. Marx wraz z większością swoich współwyznawców — przeszedł znnowa na łono kościoła rzymsko-katolickiego i jednocześnie przekazał oba kościoły djecezji rzymsko-katolickiej. Jeden z nich znajduje się w Łodzi przy ul. Nawrot, drugi przy ul. Podleskiej. Marjawici nie chcieli zrezygnować z tych kościołów i wystąpili na drogę sądowną przeciwko ks. Marxowi, żądając zwrotu kościołów, rzekomo swojej własności. Sąd powództwo parafji marjawińskiej oddał. Parafja marjawińska zamie rza jednak przeciwko wyrokowi temu wnieść apelację. Niezwykle sensacyjną sprawą znajdzie zatem swój epilog w Sądzie apelacyjnym.

WESOŁE I SMUTNE

Ambicje Gołonoga.

W dziesiątkach komitetów, bloków, zrzeszeń i związków siedzą działacze społeczni, którzy siły sterali w pracy organizacyjnej, siedzą znawcy prądów politycznych i gorący zwolennicy określonych światopoglądów na życie państwa i roli jego w wielkim pochodzie narodów na drodze postępu i kształtowania się nowych, ulepszonych form społecznych i cywilizacyjnych.

Siedzą i radzą dniami i nocami nad tem, kto wśród nich jest najgodniejszy mandatu poselskiego, kto ma reprezentować trzydziestomiljonowy naród w trzecim z kolei Sejmie polskim. I nieraz dzieje się tak, że ten i ów w swej skromności nie czuje w sobie dość siły do wypełnienia takiego zadania i lęka się ciężaru odpowiedzialności, który może włożyć mu na barki woła wyborców. Wtedy szuka się kandydata na posła poza granicami powiatu, czy okręgu, szuka się go w centrach polskiej myśli politycznej: w Krakowie, w Warszawie, lub w Poznaniu.

O wiele prościej rozwiązano tę kwestję w Gołonogu, słynnym z dawnej siedziby Huszary i fijołków na stokach góry Gołonowskiej.

Według ostatnio sporządzonego spisu wyborców wsi Gołonóg liczy około 9,000 mieszkańców. Przytaczam tę cyfrę, celem uprzytomnienia sobie i innym całej pełni humoru, jaki się kryje pod czaskami kilkudziesięciu mieszkańców małowniejszej wsi Gołonóg.

Spróbujecie mieszkać stale w jakimś Gołonogu bez przerwy pięć, lub dziesięć lat, to dojdziecie do rozpaczliwego stanu umysłowego, z czego wyklują się pewność, że świat się zaczyna na wspomnianym już wyżej Dziewiątym, a kończy na Zającu, lub Łeknicy, które to miejscowości są również częstkami ambitnego Gołonoga.

Na podłożu takiego zweżenia się widnokrepu urodziła się myśl, że Gołonóg jest piekłem wszechświata i że godzien jest mieć własnego reprezentanta w Sejmie Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Czytaliście wczoraj z nimałem zdumieniem i wesołością zarazem, że w komisji okręgowej złożona została „lista imienna” z p. Wrzela vel Kosowskim urzędnikiem kolejowym z Gołonoga na czele. Wzruszyliście zapewne ramionami na tę wiadomość, aby następnie nad całą humorystyczno-dziecinną historją przejść do porządku dziennego. Nam tu w redakcji wypadło jednak przyjrzeć się zbliska ludziom ze świata zabitego deskami i zobaczyć kolebkę tematów do przyszłych dźwięcznych kupletów dla „Qui pro quo” i „Perskiego Oka”.

Więc jazda do owego, że tak powiem, Gołonoga.

Przedewszystkiem należało złożyć wizytę p. Bolesławowi Wrzela vel Kosowskiemu. Pan Kosowski jest kasjerem kolejowym, znanym w Gołonogu i pobliskiej okolicy.

Ponieważ osoba kandydata na posła budzi zawsze zrozumiałe zainteresowanie, więc pozwolę sobie, bez uszczerbku dla czci i honoru p. Kosowskiego, narysować jego sylwetkę. Człowy kandydat listy imiennej liczy lat 58 i wiek swój męski spędził w kolejniactwie, nie biorąc przytem żadnego czynnego udziału w szerzej pojętej pracy społecznej. W Gołonogu cieszy się opinią osoby porządnej i nie wiejeją.

— Znają mnie tu w Gołonogu od lat dziesięciu — mówił p. Kosowski — i jako człowieka uczciwego, więc wybrali mnie na kandydata do Sejmu. Agitacji żadnej przeprowadzać nie będę.

— A z czem szanowny pan idzie do Sejmu?
— Ja? Ja jestem bezpartyjny. Czuję się na siłach i chcę być posłem.
— Na kogo pan liczy przy wyborach?
— Mam dużo znajomych w Gołonogu i w Dąbrowie. Miałem nawet zamiar zwrócić się do panów o pomoc.

„Do panów” to znacząco do redakcji „Kurjera Zachodniego”.
Ogromnie mi polebiła popular-

ność „Kurjera” w Gołonogu, więc powiadam po przyjacielsku, że nawet dwu głosów (męża i żony) szkoda stracić. Pan K. odpowiada na to:

— Być może, że my się tu z kimś zbliżujemy.

— Wątpię jednak, czy którykolwiek blok zechce z panami wejść w kontakt.

— Pytanie, czy my zechcemy. Jak widać, w Gołonogu ambit jest ogromny i na manję wielkości nikt jeszcze lekarstwa nie znalazł.

Mniej więcej takiej samej treści rozmowę prowadziłem z p. Kocybą, również kolejarzem i pełnomocnikiem listy imiennej. Dodatkowo dowiedziałem się jeszcze, że p. Kosowski ma również znajomych na Niemcach i Kazimierzu.

Proszę państwa, to już nie żarty! Rozumiem, że możnaby listę imienną lekceważyć wtedy, gdyby p. K. miał znajomych tylko w Gołonogu, bo tam się wszyscy znają, ale jeżeli znajomi jego mieszkają również na Kazimierzu i na Niemcach, to już gorzej...

Drżj, pośle Stańczyku, drżjcie czumowcy, sjonisci, ortodoksi, sanatorzy, chadecy i wszyscy, którzy od

miesiący całych gotujecie się do batalji wyborczej. Oto grozi wam niebezpieczeństwo od strony Gołonoga! Drżjcie, powiadam wam, albowiem na liście imiennej widnieje 76 podpisów obywateli gołonoskich... Niewiele więc im już brakuje do dwudziestu tysięcy głosów...

Tak to, drodzy czytelnicy, tworzy się w Polsce histroje wesoła, a ogromnie przez to smutna. Tak to ludzie składają dobry i porządni narażają się na śmiech ludzki i tak to sprawy poważne uzerabia się na farsę ku uciesze ulicznej gawiedzi.

Nie dziwcie się jednak zbytnio... Różne polskie Ryczywoły i Gołonogi wybierały od dawien dawna wójtów i sołtysów „po znajomości” i „po somniedzku”. Tradycja żyje...

A jeszcze wielu jest takich obywateli Polski, mającej najdemokratyczniejszą ordynację wyborczą, którzy nie orientują się w różnicy, jaka zachodzi między wyborem sołtysa we wsi rodzinnej, a wyborem posła, reprezentującego w Sejmie trzycięsto miljonowy naród.

(6)

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

28	=	Dziś Ob. św. Agnieszki
		Jutro Franciszka Salez.
		Wsch. słońca 7 m. 24.
Sobota	=	Zach. „ ” 16 m. 15.

Kinoteatry w Sosnowcu

grają dzisiaj:

Kino „Zagłębie” — „Niewolnica Księcia Borysa”.

Kino „Sfinks” — „Niewolnica z Szanghaju”.

Kino „Momus” — „Bohater chińskiej spelunki”.

× **PRZYKŁAD DZIAŁA.** Wczoraj podaliśmy wiadomość o złożeniu w okręgowej komisji wyborczej pierwszych trzech list kandydatów na posłów, przy czem nadmieniliśmy, iż każdemu z tych kandydatów braknie co najmniej 19 tys. głosów do otrzymania mandatu.

Jak się dowiadujemy, wspomniane listy są dopiero początkiem i obecnie cała masa różnych „zapoznanych” wielkości dowiaduje się w komisji, jakie formalności są wymagane przy składaniu list, gdyż oni również mają zamiar ubiegać się o zdobycie mandatu poselskiego. O wyrobieniu tych ludzi świadczą choćby fakt, iż jeden z nich był przekonany, że wystarczy zdobycie 50 podpisów na liście, aby mieć zapewniony mandat. Mówiąc otwarcie, są to przeważnie ludzie upośledzeni psychicznie, czyli dotknięci nieszkodliwymi zbroceniami, którym wybory dają sposobność do wyładowania swego manjactwa. Wystąpienia te są jedynym wesołem urozmaiceniem okresu wyborczego.

× **NOWE POSTANOWIENIA O APLIKANTACH SĄDOWYCH.** W Dzienniku Ustaw ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, dotyczące zmiany dekretu o aplikaturze sądowej. Główniejsze postanowienia tego rozporządzenia dotyczą składania egzaminów w ciągu 2 lat, który to termin jednakże może być przedłużony, oraz zwolnienia ze służby sądowej aplikantów, o ile w oznaczonym terminie nie zgłoszą się do egzaminu, względnie 2-krotnie egzaminu nie zdadzą.

× **BAL LILJOWY.** Przyjaciele naszego harcerstwa przystąpili do zorganizowania tradycyjnego balu liljowego na harcerską Łękawę. Na dzień 11 lutego rb. do pięknej sali gimn. im. Staszica zostanie zaproszone towarzystwo Zagłębia. Bal zapowiada się interesująco; organizacja jego dokonywa się z wielkim nakładem starań i zabiegów. Organizatorzy, dążąc do przysporzenia funduszu na kolonję harcerską, sprawę zgotowania zabawy radosnej zgromadzonym wy soką ceną. I tak, jak w sezonie ubiegłym bal liljowy zawiązał w zgromadzonych mile karnawałowc wrazenia — tak i obecnie jest on atrakcją Zagłębia, budzącą duże zainteresowanie.

Repertuar teatru w Sosnowcu.

W niedzielę poranek o godz. 11.30 „Pan Geldhab” specjalne przedstawienie dla uczniów miejskiej szkoły do kształcacej.

W niedzielę popołudniu o godz. 4.15 „Pan Geldhab” komedia w 3 aktach Fredy z dyr. Żbuckim w roli tytułowej. Ceny miejsc zwykle od 70 gr. do 4.20 zł. Abonament ważny procentowy.

W niedzielę wieczorem premjera znakomitej komedji węgierskiego autora Roberta Bracco p. t. „Cierpki owoc” z Reną Castori w roli głównej. Przemila komedia ukaże się w starannem i opracowanem wykonaniu naszych sympatycznych artystów. Efektowne talety pań dodadzą uroku sympatycznej całości. Początek o godz. 8.15.

W DĄBROWIE.

W poniedziałek, 31.1. „Cierpki owoc” z udziałem artystów teatru miejskiego z Sosnowca.

Teatr w Katowicach.

ZAPOWIEDZIANE PREMJIERY.

Znakomita komedia w 3 aktach „Veniilla „Moja panna mama” ukaże się na scenie teatru polskiego po raz pierwszy we wtorek dnia 31 stycznia b. r.

Znakomita komedje reżyseruje p. Marjan Wiśniewski. Obsadę głównych ról stanowią pp. Helena Krzywicka, Ewa Ludwiżanka, Jadwiga Żeromska, Janusz Mazanek, Stanisław Oskard, Lucjan Wiśniewski i Mieczysław Zoner.

Sensacyjna sztuka w 3 aktach H. Kientackera „Szpieg” wejdzie niebawem na repertuar teatru polskiego. Obsadę głównych ról „Szpieg” stanowić będą Marja Strońska, dyr. Wacław Nowakowski i reżyser Witold Kuncewicz.

Wieszczka Lalek balet w 1 akcie 2 obrazach z muzyką L. Bajera ukaże się w niedługim czasie na scenie teatru polskiego.

REPERTUAR.

Sobota 28 „Tomcio Paluch” (5.30 popoł.).
Sobota 28 „Aida” (7 wieczór).

Wtorek 31 „Moja panna mama” (premiera).

× **BAL ŚNIEŻNY.** Filja Związku młodzieży pracującej „Jedność” w Sosnowcu urządzi w środę, dnia 1 lutego r. b. tradycyjny bal karnawałowy, mający być w tym roku „balem śnieżnym”. Wstępne dla pań 3 zł., dla panów 4 zł. Wejście li tylko za zaproszeniami, które otrzymał można w lokalu Związku, przy ul. Marjańskiej 1, codziennie od godz. 19 do 21. Początek zabawy o godz. 20 min. 30.

× **BENEFIS REŻYSERA.** Filja Związku młodzieży pracującej „Jedność” w Sosnowcu odegra w czwartek, dnia 2 lutego r. b. na benefis swego reżysera, p. Nowierskiego S., piękną operetkę p. t. „Truciele” w 3 aktach. Ceny miejsc od 75 gr. do 2.50 zł. Początek o godz. 20. Kasa czynna w dniu przedstawienia od godz. 16.

Podania o odroczenie SŁUŻBY WOJSKOWEJ.

15 lutego rozpoczyna się ustawowy termin składania podań o odroczenie służby wojskowej poborowym roczników: 1907, 1906 i 1905, którzy są jedynymi żywicielami rodzin.

Za jedynych żywicieli mogą być uważani: 1) syn niezdolnych do pracy rodziców, wdowy, lub wdowca, syn niezdolnej do pracy nieślubnej matki, 2) rodzony i przyrodni brat osieroconego i do pracy niezdolnego ślubnego lub nieślubnego rodzeństwa i 3) wnuk niezdolnych do pracy dziadków, względnie dziadka lub babki z prostej linii, o ile osoby te nie posiadają zdolnych do pracy dzieci.

Do podania o uznanie za jednego żywiciela załączac należy: 1) wyciąg z ksiąg ludności stałej, obejmujący wszystkich członków rodziny poborowego, ew. metryki śmierci ojca lub matki i odpis posiadanego dokumentu wojskowego. W razie niemożności przedłożenia wyciągu z ksiąg ludności stałej (spalenia tych ksiąg, wywiezienia do Rosji itp), petent winien dołączyć wyciąg z ksiąg ludności nieustalanej z załączeniem metryk urodzenia wszystkich członków bliskiej rodziny swej bez względu na to, czy mieszkają razem, czy oddzielnie

× **INWESTYCJE W GMACHU SĄDU OKRĘGOWEGO. W SOSNOWCU.**

Niedawno ukończono w gmachu Sądu okręgowego w Sosnowcu prace budowlane i instalacyjne, związane z przeróbką, nieuzupełnieniem oraz instalowaniem nowych kotłów przy centralnem ogrzewaniu. Roboty te kosztowały przeszło 50 tysięcy złotych, którą to sumę władze sądowe uzyskały od Rządu.

Oranżeryę ową podzielono na dwie części: dolną i górną. W dolnej części się zapasowa sala rozpraw, pokój narad dla sędziów i pokój adwokacki; górną przerobiono na kancelarię sędziów śledczych. Ubikacje te są widne i jasne, różniące się tem zasadniczo od innych pomieszczeń w gmachu sądowym.

Co do kotłów przy centralnem ogrzewaniu, to trzeba zaznaczyć, że za niewielką stosunkowo sumę około 18 tys. zł. raz na zawsze uniezależniła się administracja gmachu sądowego od sąsiedniej fabryki Schöna, skąd czerpano parę. Kotły obecne nagrzewają się samostnie t. j. przez opalanie węglem, a nie jak dotychczasowy, wskutek doprowadzania pary. Jest to cenna i niezmiernie pożądana inowacja.

Na marginesie notatki naszej należy podkreślić, że owe niezbędne poprostu inwestycje są dziełem starań i zabiegów u władz rządowych prezesa Sądu okręgowego p. Opechowskiego, jego rozległej inicjatywy i pełnej poświęcenia pracy dla dobra sądownictwa i ogólnego. Dzielnik w tem p. prezesowi sekundował skarbnik sądu p. Dąbrowski. (1)

× **ZAPISY W MIEJSKIM UNIWERSYTECIE LUDOWYM.**

W związku z zakończeniem I półroczna w M. U. L. odbędą się dn. 30, 31 stycznia i 1 lutego b. r. zapisy dla nowostępujących na wszystkie kursy szkoły wieczorowej M. U. L. Wrazie zgłoszenia się odpowiedniej liczby słuchaczy dyrekcji M. U. L. utworzy specjalny kurs dla analfabetów. Równocześnie w II-giem półroczu przy M. U. L. będą prowadzone w dalszym ciągu kursy specjalne: spółdzielczy, korespondencyjny, i buchalterji, samorządowy, samokształceniowy, wychowania fizycznego, krajoznawczy i metodyki wycieczek, scen amatorskich, ustawodawstwa robotniczego, oraz kurs nauk społecznych, a ponadto kurs języka między narodowego - esperanto. Zapisy na wyszczególnione kursy specjalne będą odbywały w dn. 3, 4 i 6 lutego b. r. Warunkiem przyjęcia na kursy specjalne jest ukończenie co najmniej szkoły powszechnej. Zapisy będą odbywały się w lokalu M. U. L. (ul. Nowokościelna szkoła powszechna) od godz. 6 — 8 wiecz. w wyżej wyszczególnionych terminach.

× **ZABAWA TOW. SPORTOWEGO „ROZWÓJ”.**

W dniu 1 lutego w lokalu własnym na kolonji walcowni hr. Renard w Sosnowcu Tow. sportowe „Rozwój” urządzi zabawę taneczną wraz z kottyljonem dla członków i zaproszonych gości. Wejście ściśle tylko za zaproszeniami, po które należy się zwracać do zarządu Towarzystwa codziennie w godzinach od 19—22.

Posiedzenie Rady miejskiej w Będzinie.

W poniedziałek, t. j. dnia 50 b. m. odbędzie się posiedzenie Rady miejskiej w Będzinie, według następującego porządku obrad: Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia. Trzecie czytanie statutów podatkowych od węgla, oraz od umów o przeniesieniu własności nieruchomości. Drugie czytanie statutów podatkowych od gruntów, łąk i ogrodów, od spadków i darowizn, od psów, od towarów przywożonych koleją, wreszcie od patentów. Sprawa podatku przemysłowego i obrotowego. Wniosek komisji rewizyjnej, dotyczący sprawozdania budżetowego za 1926 r. Wybór członków do komisji rewizyjnej. Wybór dwóch przedstawicieli do Rady nadzorczej miejskiego zakładu elektrycznego. Sprawozdanie komisji opieki społecznej z kolonii letnich. Sprawa gratyfikacji dla b. robotników miejskich.

× **NIEDOSZŁE WYBORY MEŻA ZAUFANIA.** Onegdaj w południe w hucie „Staszic” zwołano zebranie robotnicze, celem wyboru mężów zaufania do Kasy ubezpieczeniowej. Ponieważ robotnicy nie zgodzili się na wystawionych kandydatów: Kurka Fraciszka i Bożka Tomasza, zebranie rozwiązano.

× **O PODNIENIE HIGIENY I ZDROWOTNOŚĆ W SZKOŁACH.** Magistrat będziński dążąc do podniesienia higieny i zdrowotności wśród dzieci szkolnych, postanowił, między innymi, zaopatrzyć wszystkie szkoły w mydło do mycia rąk, oraz proszek i szczołeczki do zębów dla dzieci. Niewątpliwie pożyteczna ta inicjatywa znajdzie również zastosowanie w szkołach innych miast.

× **POŚWIĘCENIE SZTANDARU I OBCHÓD 10-LECIA CECHU.** W niedzielę, dnia 5 lutego uroczystość poświęcenia sztandaru oraz obchód 10-lecia powstania cechu fryzjerskiego w Dąbrowie, po dług następującego programu: Zbiórka w lokalu Tow. rzemieślniczego przy ul. Kościuszki o godz. 8.50, poczem uczestnicy udadzą się do kościoła na nabożeństwo. Po mszy św. odbędzie się poświęcenie sztandaru, a następnie powrót do „Ogniska”. Po powitaniu delegacji i przemówieniach, nastąpi wbijanie gwoździ. Obchód zakończy obiad koleżeńcki. W związku z uroczystością zaproszone cechy i korporacje proszone są o przybycie ze sztandarami. Na dworc kolejowym będzie informował gości delegat cechu.

× **ZABAWA RZEMIEŚNICZA.** W środę, dn. 1 lutego r. b. Tow. rzemieślnicze w Dąbrowie urządza w salach „Ogniska” przy ul. Sobieskiego wiele urozmaiconą zabawę karnawałową. Początek o godz. 9 wiecz. Wstęp 2 zł. dla pań i 3 zł. dla panów.

× **WYJAŚNIENIE.** W jednym z numerów „Kurjera Zachodniego” w artykule pt. „Ożywienie wśród komunistów” była wzmianka o Władysławie Szopie jako urzędniku „Modrzejowskich zakładów górniczo-hutniczych”. Zarząd zakładów tych wyjaśnia nam, że Szopa spełniał w biurze „Modrzejowskich zakładów” funkcję chłopca do posług podręcznych, a zatem urzędnikiem nie był.

× **NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK PRZY PRACY.** Onegdaj podczas pracy w kopalni Renard uległ nieszczęśliwemu wypadkowi górnik, 41-letni Nowiński Michał, zamieszkały w Sosnowcu (Dębowa 1), doznając złamania kilku żeber. Ofiarę wypadku przewieziono do szpitala Kasy chorych w Sielcu.

× **USŁOWANIE SAMOBYSTWA.** 25-letnia Jęzewska Stanisława zamieszkała w Sosnowcu (Zielona 6) wypłała onegdaj w celu samobójczym pół szklanki esencji octowej. Po udzieleniu pierwszej pomocy na miejscu Jęzewska w stanie bardzo groźnym przewieziono na kurację do szpitala Kasy chorych na Pogoni. Przyczyny rozpaczliwego kroku narażone nie stwierdzono.

× **ZNAČNA KRADZIEŻ.** W ub. ezwartek z mieszkania Rywki Fuks w Sosnowcu (Składowa 2) skradziono 5 kapy pluszowe, białą męską i damską, garderobę, srebrny zegarek i 207 zł. gotówką. Poszkodowana oblicza swe straty na 7000 zł. Zawiadomiona o kradzieży policja przeprowadziła natychmiast dochodzenie i w związku z tem zatrzymała niejakiego Kołodzińskiego Wacława (Wysoka 1) podejrzanego o dokonanie kradzieży.

Przed wyborami do Sejmu.

ZEBRANIA I WIECE KOMITETU WYBORCZEGO KATOLICKO-NARODOWEGO.

Komitet Wyborczy Katolicko - Narodowy rozwinął poważną i szeroko zakrojoną akcję wyborczą w całym okręgu Nr. 21. Poszczególne zebrania i jego inicjatywy odbyły się w następującym porządku:

W Koziegłównach było na zebraniu obecnych około 500 osób. Nastrój był podniosły.

W Koziegłównach odbyło się zebranie kobiet z udziałem przedstawicielki N. O. K. Uchwalono masowe poparcie K. W. K. N.

W Mrzygłodzie zebrało się około 500 osób, które z wielkim aplauzem uchwałyły poprzez katolicką i narodową listę.

W Siewierzu referował p. Żatowski. Obecnych przeszło 200 osób. Przemówienie prelegenta przyjęło z zadowoleniem.

W Koziegłównach: bardzo liczne zebranie kobiet z udziałem przedstawicielek N. O. K. Zainteresowanie ogromne. Było to pierwsze zebranie tego rodzaju. Zebrane domagały się, aby prelegent odwiedził je w najbliższych dniach.

W Żarkach: referował p. W. L. Zaleski. Obecnych z górą 500 osób. Były próby przeszkodzenia, lecz zdecydowana postawa zebranych udaremniła je.

W Bobrownikach: referował p. J. Żatowski przy bardzo licznych udziałach wólcian. Zebrani w skupieniu wysłuchali wywodów prelegenta i domagali się zwolnienia zebrania w najbliższą niedzielę.

W Sączowie: referował p. W. L. Zales-

ki przy udziale około 250 osób. Po referacie wywiązała się ożywiona dyskusja. Zebrani z zadowoleniem przyjęli program K. W. Katolicko - Narodowego.

W Ożarówicach: referował p. W. L. Zaleski. Zebrani prosili prelegenta o przyjazd w najbliższą niedzielę, gdyż chcą urządzić wielki wiec.

W Tompkowicach: zainteresowanie bardzo wielkie. Domagano się, aby urządzić liczniejsze zebranie.

W Czeladzi: referował p. W. L. Zaleski. Obecnych 300 osób. Zadowolenie b. duże.

W Wąjkowicach Kościelnych: Referatu wysłuchano w spokoju i z wielkim zainteresowaniem. Dyskusja bardzo ożywiona. Prosimy o częstsze odwiedzenie ich.

W Sosnowcu bardzo liczne zebranie N. O. K. Bardzo ożywiona dyskusja i całkowita zgoda na program Komitetu Wyborczego Katolicko - Narodowego.

W Wąjkowicach Komornych zebranie b. liczne. Po referacie ożywiona dyskusja.

W Grodźcu po wysłuchaniu prelegenta zebrani prosili o przyjazd z najbliższych dniach na duże zebranie wólcian.

W Zabkowicach: udział b. liczny. Przebieg spokojny. Dyskusja b. ożywiona. Po zebraniu zaśpiewano Rotę. Kilku z towarzyszy usiłowało zamącić spokój śpiewem czerwonogę, ale bezskutecznie.

Kursy lotnictwa i obrony przeciwgazowej.

POŻYTECZNA PRACA L. O. P. P.

Dzięki staraniom komitetu okręgowego L. O. P. P. w Sosnowcu oraz życzliwemu poparciu dyrekcji szkoły górniczo - hutniczej w Dąbrowie, przy uczelni tej uruchamiane są okresowe kursy lotnictwa i obrony przeciwgazowej, obejmujące podstawowe zagadnienia naukowe w tej dziedzinie.

Kurs lotnictwa ma na celu zapoznanie słuchaczy z podstawami i zasadami lotnictwa, znaczeniem tej dziedziny techniki, jako jednego z niezbędnych środków obrony Państwa i czynnika ogólnokulturalnego, oraz wstępne przygotowanie do bardziej gruntownych studiów tych słuchaczy, którzyby chcieli poświęcić się specjalnie lotnictwu i po dalszych studiach uzyskać stopień techników - mechaników lotniczych lub pilotów. Nauka na kursie będzie odbywać się w godzinach wieczorowych i trwać przez cztery i pół miesiąca.

Plan nauki obejmuje: Zasady aerodynamiki. Teoria i technika lotu i budowa płatowców. Teoria lotu szybowego. Ogólne używane typy silników lotniczych, ich konstrukcja i właściwości, z ćwiczeniami. Modelarstwo lotnicze (ćwiczenia praktyczne).

Kurs obrony przeciwgazowej ma na celu zapoznanie słuchaczy z obecnym stanem walki gazowej, powagą niebezpieczeństwa, jakie przedstawia tego rodzaju walka, z głównymi i prostszymi środkami obrony przeciwgazowej, organizacją obrony w zależności od posiadanych środków, oraz ma na celu przygotowanie ogólne do dalszych bardziej gruntownych studiów — tych, którzy zechcą poświęcić się takim studjom. Nauka na kursie odbywać się będzie w godzinach wieczorowych i trwać 4 miesiące.

Plan nauki obejmuje: Zarys chemii w zakresie gazów i dymów bojowych. Chemia gazów bojowych i dymów oraz historia i technika walki gazowej. Obrona przeciwgazowa: a) Obrona indywidualna, b) Obrona zbiorowa, c) Ratownic-

two doraźne z ćwiczeniami w zakresie obrony przeciwgazowej.

Kursy pozostają pod kierownictwem dyr. szkoły górniczo hutniczej inż. Tadeusza Bieleckiego i pod bezpośrednią opieką Komitetu okręgowego Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Wykładowcami na kursach będą pp.: por. pilot J. Gaździk, por. Lipiński, inż. J. Weber, inż. J. Ferch i dr. K. Walter.

Od kandydatów, zgłaszających się na kursy, wymagać się będzie świadectwa ukończenia czterech klas szkoły średniej, szkoły powszechnej lub szkoły rzemieślniczo - przemysłowej.

Dla kandydatów, którzy wykażą się conajmniej dwuletnią praktyką w zawodzie mechanicznym, wskazany wyżej cenzus naukowy może być obniżony do czterech oddziałów szkoły powszechnej lub dwóch klas szkoły średniej.

Po ukończeniu kursów i złożeniu egzaminu, słuchacze otrzymują świadectwo ukończenia kursu, które będzie uwzględnione przy dalszej specjalizacji lub też przy odbywaniu służby wojskowej.

Opłata za cały kurs wynosi 10 złotych, płatnych w następujący sposób: 2 złote przy zapisie, reszta w okresie czasu pierwszych trzech miesięcy uczęszczania na kursy.

Zapisy przyjmuje sekretariat szkoły górniczo hutniczej im. Staszica w Dąbrowie nowy gmach Nr. III w podwórzu, codziennie od godz. 11 do 12 i od 4 do 6 popoł.

Przy zgłaszaniu się należy składać świadectwo szkolne lub z praktyki.

Wykłady rozpoczyna się w poniedziałek 6 lutego r. b. o godz. 16 i pół. Ze względu na pewne przywileje i ułatwienia przy odbywaniu służby wojskowej przez posiadających świadectwa z ukończenia kursów, kursy wspomniane cieszyły się dużą popularnością, niewątpliwie więc i obecne kursy będą miały pokaźną ilość słuchaczy.

Z SALI SĄDOWEJ.

SKAZANIE „GRUBEJ RYBY”
KOMUNISTYCZNEJ.

(1) Wczoraj na ławie oskarżonych przed sekcją karną Sądu okręgowego w Sosnowcu w składzie: przewodniczący Sokalski, sędziowie Jankiewicz i Salak, zasiadł 20-letni Jakób Jakubowicz z Będzina, jedna z „grubszych ryb” wśród komunistów zagłębiowskich.

W dniu 4 września ub. r. posterunkowy z komisariatu w Dąbrowie, Władysław Klin, zauważył na ulicy Okrzei w Dąbrowie podejrzanego osobnika, niosącego jakiś pakiet.

Zbliżywszy się do niego, zapytał, co niesie w paczce, na co odebrał niepewną odpowiedź, że brudną bieliznę. Nieodwierzając, wprowadził owego osobnika do jednej z bram i skontrolowałszy zawartość pakietu, przekonał się, że zawiera on odezwy komunistyczne, to też skuł kolporterera i odstawił go do komisariatu.

Okazało się, że jest to Jakubowicz. Ogłędziny odezw wykazały, że są one treści wybitnie antypaństwowej oraz, że część ich przeznaczona była do siania zamętu wśród wojska.

Przy Jakubowiczu znaleziono ponadto ankietę do członków partii komunistycznej, pisaną jego ręką, co dawalo jeści wybitnie antypaństwowej oraz, że część ich przeznaczona była do siania zamętu wśród wojska.

Sąd skazał Jakubowicza na 3 lata więzienia zamieniającego dom poprawy z zaliczeniem aresztu prewencyjnego i pozbawieniem praw

NOTORYCZNY ZŁODZIEJ.

(1) Wczoraj Sąd okręgowy w Sosnowcu rozpatrywał sprawę notorycznego złodzieja Antoniego Nowaka, oskarżonego o usiłowanie kradzieży.

W dniu 8 maja ub. r. na odpuszczeniu Chruszczobrodzie, gminy Rokito Szałcheckie, Nowak wsunął rękę do kieszeni Antoniemu Lorencowi, ten jednak zauważył manewr i spłoszył złodzieja, który zbiegł. Teżoż dnia Nowak w podobny sposób usiłował okraść żołnierza Mieczysława Braunera, tym razem jednak schwytał go.

Sąd skazał złodziejaszka na 1 rok i 6 miesięcy więzienia zamieniającego dom poprawy.

SKAZANIE ZŁODZIEI.

(1) 26 lipca ub. r. złożył zameldowanie policji zawierkiej tamtejszy kupiec Natan Jakubowicz, iż z budki jego, stojącej przy ulicy Nowofabrycznej skradziono ubiegłej nocy pudełko pudru i kłódkę z kluczem. Teżoż dnia zameldował kupiec Szlama Rusinek, że z jego jatki przy Nowym Rynku skradziono nóż ręczny.

Policja przeprowadziła dochodzenie i niebawem ujęła obu sprawców kradzieży w osobach notorycznych złodziei: Edwarda Stobieckiego i Antoniego Nowaka.

Sąd okręgowy w Sosnowcu, po rozpatrzeniu tej sprawy, skazał Nowaka na 1 rok i 6 miesięcy więzienia zamieniającego dom poprawy, Stobieckiego zaś na rok.

NIEBIESKIE PTASZKI.

(1) Trzej sosnowiczanie: Antoni Musiałik (Wschodnia 6), Piotr Kaczyński (Szpitalna 3) i Julian Kaim (Ślaska 1) weszli do jadłodajni Dory Fiszal (Modrzejowska 47), żądając butelki piwa żywieckiego, 4 kotletów, 3 bułek i 10 papierosów „Wanda”. Gdy zjedli dary boże i wypalili monopolowe rarytasy, dwóch z nich usieknęło tylnymi drzwiami, pozostały zaś usieknął zbiec frontowymi, w ostatniej jednak chwili schwytała go właścicielka jadłodajni i oddała w ręce policji.

Sąd pokoju w Sosnowcu skazał każdego z niebieskich ptaszków na 2 tygodnie więzienia, z zawieszeniem wykonania kary na 2 lata

POWAŻNY KŁOPOT.

—Mamo, czy nie mogłabyś zmienić mojego imienia?

— A tobie co znowu przyszło do głowy?

— Bo tatuś powiedział, że zaraz po przyjeździe do domu wygarbuje mi skórę i że to jest tak pewne, jak to, że mi na imię Franek.

× **ARESztOWANIE.** Policja śledcza aresztowała onegdaj w Sosnowcu niejakiego Szabasa Dawida, poszukiwanego przez urząd śledczy w Łodzi za szereg malwersacji i oszustw. Szabasa przesłano do dyspozycji urzędu śledczego w Łodzi.

× **CO KOMU SKRADZIONO?** Z mieszkania Kałbyszówny Otylji w Sosnowcu (Racławicka 21) skradziono garderobę, wartości 127 zł. Doliński Józef z War-

szawy zawiadomił policję w Sosnowcu, że podczas postoju pociągu w Katowicach skradziono mu walizkę z teczką z aktami.

Ze sklepu Szwajcera Icka w Sosnowcu (Modrzejowska 11) skradziono 30 metrów crepe de chine, wartości 250 zł.

Ze sklepu Moszka Ajzenmana w Dąbrowie (Okrzei 16) skradziono w nocy większą ilość artykułów spożywczych, wartości 1171 zł. 70 gr.

Nadużycia na szkodę firmy „Inż. L. i M. Rudowscy”.

DEFRAUDANT JUZOŃ NA ŁAWIE OSKARŻONYCH.

(1) Na ławie oskarżonych przed sekcją karną Sądu okręgowego w Sosnowcu zasiadł wczoraj 26-letni Jan Leon Juzoń (Sosnowiec, Florjańska 52), obwiniony o zdefraudowanie na szkodę domu techniczno-handlowego „Inżynierowie L. i M. Rudowscy” około 10 tysięcy złotych.

Juzoń pracował w firmie „Rudowscy” w charakterze urzędnika dla spraw administracji od roku 1921 do końca kwietnia 1925 roku. Pełnił funkcje inkasenta oraz wykonywał różne poszczególne zlecenia.

Przy końcu jego urzędowania, a częściowo po wydaleniu go ze służby, wyszedł na jaw szereg popełnianych przezeń nadużyć.

W sierpniu 1924 roku prokurent kopalni „Stanisław” i „Orion” wypłacił Juzoniowi dla firmy „Rudowscy” 566 zł. Juzoń pieniądze do kasy nie wpłacił, przywłaszczając je sobie.

15 listopada 1924 r. Juzoń otrzymał od firmy 126 zł. 52 gr., celem wpłacenia tej sumy do Banku Polskiego, wpłacił jednak tylko 726 zł. 52 gr., natomiast 1000 zł. przywłaszczając. Dla zmylenia śladów dopisał na pokwitowaniu bankowym, przed sumą wpłaconą cyfrę „1”.

29 stycznia 1925 r. podjąwszy dla firmy w Banku Gospodarstwa krajowego w Katowicach 5100 zł., przywłaszczyl z tej sumy 500 zł.

14 lutego 1925 r. otrzymawszy 1168 zł. z firmy z poleceniem wpłacenia w Banku Polskim, wpłacił tylko 168 zł., przywłaszczyl natomiast 1000 zł., znowu wpisując dla niepoznaki cyfrę „1” na pokwitowaniu.

29 maja 1925 r., otrzymawszy z firmy 5072 zł. z poleceniem wpłacenia firmie „Rehboch” w Katowicach, przywłaszczyl całą kwotę.

28 kwietnia 1925 r. otrzymał 100 zł. na wpis do rejestru handlowego przy Sądzie okręgowym — nowego prokurenta firmy Jana Jeżewskiego, pieniądze jednak przywłaszczyl, a na dokumencie, wydanym przez sąd i podpisanym przez urzędników, wpisał nazwisko „Jan Jeżewski”.

Jeszcze w roku 1924 otrzymał od współwłaściciela firmy p. Leona Rudowskiego dwa rewolwery, celem przedłużenia w starostwie pozwolenia na nosze-

nie broni. Juzoń jeden rewolwer sprzedał za 25 zł., a drugi darował któremuś ze swoich kompanów.

W czasie śledztwa rodzina Juzonia usiłowała przedstawić go jako niepczytelnego. W tym celu twierdzono, że nieraz budził się w nocy i wołał matki, pokazywał jej jakichś ludzi na ulicy, których w rzeczywistości nie było. Miał się kilka razy dziennie przebierać i za każdym razem niestosownie, oraz miał się kłaniać na ulicy po kilkakroć razy jednej i tej samej osobie.

Owe „rewelacje” sprawiły, że Urząd prokuratorski wysłał Juzonia do szpitala dla umysłowo chorych w Tworkach na obserwację, po pewnym jednak czasie odesłano go, stwierdzając zupełną jego pozyczalność.

Sąd po przesłuchaniu 9 świadków i przemówieniach stron, skazał Juzonia na 1 rok więzienia zamieniającego dom poprawy, stosując jako środek zapobiegawczy areszt.

Rozprawie przewodniczył s. s. o. Sokółski, w asyście sędziów Jankiewicza i Salaka. Oskarżał prokurator Koenig, broniła apl. Konówna.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

Trudności w rokowaniach z Niemcami.

W DALSZYM CIAGU BRAK DOBREJ WOLI ZE STRONY NIEMIEC.

Sprawa zawarcia traktatu handlowego z Niemcami przedstawia się w dalszym ciągu bardzo niekorzystnie. Winę ponoszą oczywiście Niemcy, gdyż nie wykazują nadal dobrej woli w rokowaniach.

Pertraktacje toczą się bardzo powoli, tak, że odnosi się wrażenie jakoby nie zależało im zupełnie na zawarciu traktatu z Polską.

Według ostatnich wiadomości rozmowy obu delegacji obracają się koło kontyngentu węglowego. Niemcy

Sejmik chłopski pod Wolbromiem.

JAK „WYZWOLENCY” WYBIERALI KANDYDATÓW NA POSŁÓW.

(Ko) W ubiegłą niedzielę odbyło się w Łobzowie pod Wolbromiem wielkie zgromadzenie przedwyborcze włościan z gmin: Minoga, Kidów, Wolbrom i Żarnowiec, zwołane przez wojska gmin. Minoga, p. J. Gajkowskiego, prezesa stronnictwa chłopskiego na pow. Olkuski. W zgromadzeniu wzięło udział około 1.000 osób. Na mównicę wszedł b. poseł Tabor, który przemówienie swe rozpoczął od krytykowania Witosa i jego rządów. Po omówieniu obecnej sytuacji, wezwał zebranych do wybierania kandydatów na posłów z każdej gminy. Licznie zgromadzeni wyborcy na polach łobzowskich, przypominali sejmiki, zwoływane niegdyś na polach pod Warszawą przez szlachtę polską. Pod Wolbromiem chłopci pokrzykiwali buńczucznie i postukiwali grubymi kijami dla dodania sobie animuszu. Każda gmina chciała wybrać więcej posłów od drugiej i stąd powstał harmider. Po targach ustalono kandydatury na posłów, które podajemy: gmina Minoga — p. J. Gajkowskiego; gm. Żarnowiec — pp.

Barłomieja Noconia i Tomasza Skowę; gm. Kidów — b. posła, p. Koisztana z Wierzbicy; gm. Wolbrom — p. Stanisław Myszoza z Łobzowa; gm. Jangrot — p. Kamionkę z Kolburka.

Po tak szczęśliwych wyborach, — zebrani zażądali pokazania się wszystkich posłów przed forum, krzyżując: „niech się pokażą!” Wszyscy posłowie powlaziли tedy na stoły, aby się chociaż ukłonić gromadzie. A gromada w głos: „brać ich, dobrzy posłowie” — „ładnie wyglądają” — „niech się ogolą” — „niech sobie kupią krawatki” etc.

Potem z tej wesołości nastąpiły przycinki, krzyki i gwizdania na palcach. Posłowie ze strachu pociękali, p. Tabor ochrypl od nawoływania do porządku i tracił głowę. Kiedy się nieco uspokoiło, b. poseł T. zakomenderował, aby każdy nowowybrany kandydat stanął w pewnej odległości, wyborcy zaś powinni skupić się koło niego, aby w ten sposób można było wybrać tych, którzy będą mieli większo głosów. Powstało nowe zamieszanie, bo przedwzyskiem trudno było wybranych posłów odszukać, a następnie chłopci przechodzą stale to od jednego, to do drugiego i w rezultacie trudno było dociec, kto za kim głosuje i kto ma więcej tych głosów. Powstał przy tem wszystkim tumult, krzyki, niektórzy wacownicy przybierali groźne miny, a nawet nie które grupki poczęły się kłócić i bić wzajemnie, co zagrażało bezpieczeństwu publicznemu. Policja zgromadzenie rozwiązała i wezwwała wszystkich do rozejścia się, co też niezwłocznie nastąpiło.

Agitacja agitacja, ale na jedno należałoby zwrócić uwagę. Agitatorzy, którzy za wszelką cenę chcą zostać posłami, uciekają się do środków niewłaściwych, mianowicie tworzą bojówki z parobczaków i przy pomocy kijów torują sobie drogę do Sejmu. Do takich nieprzebiegających w środkach należy p. Gajkowski z Minogi, członek wydz. pow. w Olkuszu. Godnym napiętnowaniem jest również, że do pomocy p. G. zaangażował pom. pisarza gm. Żarnowiec, Wojdytę i pom. pisarza gm. Wolbrom — Ign. Myszoza, którzy spełniają rolę t. zw. „naganianczy”. Polityka jednak p. G. idzie po błędnej drodze co jest bodaj najlepszym dowodem że kiedy rwący się do djet poselskich p. G. opuszkał pola łobzowskie, zegnano go drwinami i gwizdaniem.

Z giełdy warszawskiej.

CEDULA Z DNIA 27-1.

AKCJE: Bank Dyskontowy 156.00, Bank Handlowy 125.00, Bank Polski 162.50, Bank Spółek Zarobk. 92.00, Spiess 135.00, Siła i Światło 90.00—91.50, Cukier 75.00, Firlej 52.00—53.50, Węgiel 100.00, Nobel 40.75—59.50, Lilpop 41.00 — 40.75, Modrzejów 45.50 — 44.00, Ostrowiecki 85.00, Rudzki 49.00, Starachowice 61.00—61.25—61.00, Zieloniewski 165.00, Zawiercie 51.50, Borkowski 18.00.

WALUTY I DEWIZY: Nowy Jork 8.90 Londyn 45.45 i pół — 45.44 i pół, Paryż 35.05 i jedna czwarta, Wiedeń 125.65, Praga 26.41 i pół, Włochy 47.22, Szwajcaria 171.70, Holandia 559.70, Dolarówka 5 proc. 62.50, Ziemijskie Kredytowe 4 i pół proc. 57.25—56.75.

Tendencja dla akcyj trochę słabsza, dla walut bez zmiany.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 27-1.

Zyto 38.50—39.50, Pšenica 45.25—46.25, Jęczmień przemysłowy 35.00—35.00, Jęczmień browarowy 39.50—41.00, Owies 32.50—34.50, Ospa żytnia 27.25—28.25, Ospa pszena 27.00—28.00, Mąka żytnia 70 proc. 55.00, Mąka żytnia 65 proc. 56.50, Mąka pszena 65 proc. 65.50—69.50, Słoma i siano nie notowane. Reszta notowana bez zmiany.

Uspokojenie słabsze

Publikacja L. O. P. P.

Kronika gospodarcza.

PROJEKT USTAWY GÓRNICZEJ. Min. przemysłu i handlu kończy uzgadnianie projektu ustawy górniczej, która zuniifikuje wszystkie trzy ustawy, wy dane przez państwa zaborcze, a obowiązujące do dnia dzisiejszego.

PIERWSZY RAPORT P. DEVEYA. Zgodnie z planem stabilizacyjnym na doradę finansowym Banku Polskiego ciąży obowiązek sporządzania co 5 miesięcy raportów o sytuacji gospodarczej Polski. Jak się dowiadujemy, pierwszy taki raport został już przez p. Deveya opracowany i w najbliższych dniach zostanie przesłany do Banku Polskiego. Obejmuje on jednak tylko okres niespełna 2-miesięczny, to znaczy do końca ubiegłego roku, co było wygodniejsze ze względów na dalszy podział okresów sprawozdawczych. Bank Polski z chwilą otrzymania raportu, ma obowiązek ogłosić go drukiem w kraju i zagranicą. Celem powyższych raportów jest obiektywne przedstawienie finansowego i go spozdarczego położenia Polski, co leży w interesie naszego kredytu zagranicznego, nieraz dotąd podrywanego w latach ubiegłych przez tendencyjną propagandę obcą.

ZASŁKI DLA BEZROBOTNYCH W LUTYM. W dniu 25 b. m. odbyło się posiedzenie komisji regulaminowo-budżetowej zarządu głównego Funduszu bezrobocia, na którym przyjęto przedstawić wiony przez dyrekcję preliminarz budżetowy na m. luty b. r. Preliminarz przewiduje między innymi 2.500.000 zł. wpływów z tytułu wkładek zabezpieczeniowych za robotników, podlegających ubezpieczeniu w F. B., 2.401.200 zł. na wypłaty świadczeń bezrobotnym robotnikom z tytułu akcji ustawowej i 2.578.000 zł. na świadczenia z tytułu państwowej akcji pomocy doraźnej, z czego 450.000 zł. dla bezrobotnych pracowników umysłowych i 2.088.000 zł. dla bezrobotnych robotników. Następnie preliminarz przewiduje, iż w lutym b. r. będzie uprawnionych do opobierania świadczeń z tytułu ustawowej akcji około 46.000 bezrobotnych robotników i około 40.000 z tytułu państwowej akcji pomocy doraźnej.

OZNACZENIE TOWARÓW W HANDLU DETALICZNYM. Na mocy rozporządzenia Rady ministrów (Dz. U. nr. 7 poz. 45), należy umieścić na wymienionych niżej towarach: 1) firmę przedsiębiorstwa, 2) jego siedzibę główną (zarówno krajową jak i zagraniczną) i 3) miejsce fabrykacji towaru w kraju, o ile towar wyprodukowano nie w miejscu głównej siedziby przedsiębiorstwa. Przepis powyższy dotyczy wyprodukowanych w kraju (zarówno przez firmy krajowe, jak i zagraniczne) i przeznaczonych dla wewnętrznego handlu detalicznego: 1) środków odżywczych, preparatów leczniczych i wód mineralnych, 2) wyrobów toaletowych i środków kosmetycznych oraz 3) towarów spożywczych, sprzedawanych w opakowaniach. Rozporządzenie powyższe wchodzi w życie z dniem 24 kwietnia 1928 r.

CIĘKAWA PRACA O WYCHODZTWIE. Wielki powojenny ruch emigracyjny robotników polskich do Francji doczekał się specjalnej monografii w języku francuskim, napisanej jednak przez Polaka ks. Czesława Kaczmarska. Jest to jego praca doktorska p. t. „L'Emigration polonaise en France apres la guerre”, obejmująca 517 stron druku i przedstawiająca w sposób szczegółowy stan liczebny, prawny, materialny, organizacyjny i kulturalny wchodząca polskiego we Francji.

WYSOKOŚĆ STOPY DYSKONTOWEJ W POSZCZEGÓLNYCH KRAJACH. Wysokość stopy dyskontowej w poszczególnych krajach przedstawia się po dokonanych ostatnio w niektórych państwach zmianach następująco: Austria 6 i pół proc., Anglja 4 i pół, Belgja 4 i pół, Bułgarja 10, Czechosłowacja i Danja 5, Estonia 10, Francja 5 i pół, Finlandja i Gdańsk 6, Grecja 10, Holandja 4 i pół, Hiszpanja 5, Indje 7, Japonja 5, Litwa, Łotwa i Niemcy 7, Norwegja 5, Polska, Portugalja i Rosja 8, Rumunja 6, Stany Zjednoczone A. P. i Szwajcaria 5 i pół, Szwecja 4, Węgry 6, Włochy 7 proc. w stosunku rocznym. Powyższe zestawienie odnosi się do stopy oficjalnej, stosowanej przez banki emisyjne.

Nasz dział radjowy.

UWAGA NA „PIĘKNĄ HELENĘ”!

(ar) W obawie przed ewentualnem przeoczeniem przez naszych Szan. Czytelników „clou” dzisiejszego programu radjowego — przypominamy ze o godz. 20.50 „ukaże” się przed mikrofonem radjostacji warszawskiej w świetle nie tyle kinkietów, ile deko racji akustycznych wesoła i melodyjna na operetka Offenbacha „Piękna Helena”. Świetna sopranistka p. Zofja Dobrowolska — Pawłowska w roli tytułowej oraz pp. Makowiecka i Wasiel, jako Parys w otoczeniu całego zespołu artystów warszawskich dostarczą radjosłuchaczom niewątpliwie wiele miłych wrażeń. Wspomniana operetka transmitowana będzie na fali radjostacji katowickiej.

PROGRAM RADJOWY

na sobotę 28-go stycznia b. r.

KATOWICE: — 16.20 Komunikaty Polskiego Związ. Zrz. Gosp. Woj. Śl. 16.40 Wykład Języka Polskiego (kurs wyższy). 17.05 Komunikaty. 17.20 Transm. z Krakowa. Pogadanka dla rodziców i wychowawców: „Współczesna rodzina wielkomiejska wobec zadań wychowawczych” — wygl. Dr. T. Zazula. 17.45 Transm. z Warszawy Program dla dzieci. „Przygody Maciusia” ciąg dalszy oraz żywy numer „Mojego pisemka” w wyk. redakt. p. Buyno - Artowej oraz artystów warszawskich. 18.55 Komunikaty. 19.15 Rozmaitości. 19.55 Transm. z Warszawy. Odczyt z cyklu: Portrety Literackie p. t. „Tadeusz Rittner” — wygl. redaktor Zdzisław Debicki. 20.50 Transm. z Warszawy. Operetka Offenbacha „Piękna Helena” wykonawcy: Pp. Zofja Dobrowolska — Pawłowska, Aleksander Wasiel i inni. Orkiestra pod batutą Wacława Elszkyka. 22.00 Sygnał czasu i komunikaty. 22.30 Transm. muzyki tanecznej.

Z całej Polski.

NIEMIECKA AKCJA WYBORCZA NA POMORZU.

Dnia 24 b. m. odbyło się w Toruniu zebranie przedstawicieli tamtejszego społeczeństwa niemieckiego, na którym omawiano sprawy wyborów. Na zebraniu wyrażono przekonanie, że Niemcy odniosą na terenie Torunia i okolic zwycięstwo. Zebrani polecieli właścicielom domów pozostawać w jaknajlepszych stosunkach z lokatorami i czynienie im jaknajdalej idących ustępstw, celem pozyskania ich głosów dla swoich list. Uchwalono po zatem 50-złotowe zapomogi dla tych, którzy głosować będą na listy niemieckie. Postanowiono nawiązać kontakt z wolnymi związkami (niemieccy socjaliści), dając związkom rękojmię zwycięstwa przy wyborach. Na listy kandydatów do Sejmu i Senatu wciągnięto już na pierwsze miejsca członka zarządu wolnych związków, robotnika Kassa. Wolne związki mają liczących członków i zwolenników na terenie powiatów północnych Pomorza.

O UTWORZENIE ODREBNEJ CERKWI UKRAIŃSKIEJ.

W Brześciu odbył się zjazd zwolenników ukraińskiej cerkwi prawosławnej w Polsce z powiatów Brzeskiego, Kobryńskiego, Drogińskiego i Prużańskiego. Przewodniczący członek tak zwanego ukraińskiego komitetu cerkiewnego Artemiuk, zakomunikował, że biskup polski Aleksander odmówił zjazdu w swego błogosławieństwa. Referat w sprawie ukraińskiej cerkwi wygłosił przewodniczący zwolenników tej ukraińskiej Rzeczniki, który zaproponował uchwałę, zmierzającą do ukraińskiej cerkwi na ziemiach wschodnich Rzplitej, do nominacji biskupów ukraińskich na Wołyniu i Polesiu i utworzenia odrębnej cerkwi ukraińskiej w Polsce w razie nieuwzględnienia kościoła prawosławnego w Polsce.

FOKI PLAGA POLSKIEGO RYBACTWA.

W ostatnich tygodniach rybacy helscy skarżą się na ogromne szkody, jakie wyrządzają im foki, które pojawiają się na polskim wybrzeżu. Foki te niszczą sieci i objadają ryby z wędek w ten sposób, że z ryb złowionych na wędkę wybierają najładniejsze okazy, objadają, pozostawiając na haczyku tylko głowę. Według prowizorycznych obliczeń, w ciągu miesiąca foki pożarły około dwudziestu tysięcy kilogramów ryby.

MORDERCY - PODPALACZE PRZED SĄDEM.

We środę rozpoczęła się rozprawa sądowna przeciw Pawłowi i Michałowi Kluczyńskim o podpalenie i spowodowanie śmierci 6 ludzi. Rzeź się tak miała, że w nocy z 26 na 27 maja r. 1927 obozował — przypominamy — w Kunowic, pow. Śrem, oddział wojska, znajdujący się w drodze z Krotoszy na Biedruska. Część oddziału ulokowano w stodole Kluczyńskiego. Około godziny 2 po północy powstał w tej stodole pożar. Ogień rozszerzył się gwałtownie, tak, że mimo momentalnego alarmu część tylko żołnierzy zdołała się ocalić; w natłoku 28 odniosło ciężkie rany, a 6 z nich wskutek poparzeń zmarło. Byli to żołnierze Józef Kubisiak, Mono Kugel, Walenty Zawiasa, Zygmunt Jakubowski, Stanisław Ptak i Stanisław Stodolski. Akt oskarżenia zarzuca Pawłowi Kluczyńskiemu i syno-

wi jego Michałowi, lat 28, że w wspólnym porozumieniu podpalili stodołę, aby pobrać wysoką premię asekuracyjną. Uczynili to w czasie kwatery wojska, by winę wzniesienia pożaru spędzić na żołnierzy. Dochodzenie i

śledztwo wstępne wskazuje na oskarżonych jako niewątpliwych sprawców pożaru. Michał K. udaje chorobę umysłową i epileptyka. Orzeczenie lekarskie jednak dr. Szarla i dr. Jaguny nie potwierdza tego.

Przemiany znanych chorób.

SPOSTRZEŻENIA ŚWIATA LEKARSKIEGO.

Często słyszy się obecnie o różnych nowych chorobach, które dotyczą ludzkość i trudne są do zwalczania właśnie dla tego, że zarówno przyczyna ich, jak i sposoby leczenia są nieznaną. Jednocześnie lekarze zaobserwowali zjawisko, że pewne choroby zdawna znane ulegają przemianom. Ciekawe spostrzeżenia na ten temat zamieszcza fachowe czasopismo medyczne „Deutsche Medizinische Wochenschrift”.

I tak reumatyzm stawów występuje rzadziej i mniej gwałtownie, aniżeli dawniej i ma przebieg mniej ostry. W czasie choroby tej występują słabiej poty i rzadsze są komplikacje płucne. Natomiast częściej atakuje on serce.

Podagra utraciła swoją klasyczną formę, którą opisał holenderski badacz, Sydenham.

Również zapalenie płuc od czasu pojawienia się grypy w roku 1879 za traciło pewne cechy, ujawniane dawniej. Należy również stwierdzić ogromne złagodzenie formy sylilisu. Zapalenie ślepej kiszki od czasu epidemii grypy w roku 1899 tak się rozpowszechniło, że uważa się je za zupełnie nową chorobę. Z zapisków średniowiecznych wynika, że kamienie w pęcherzu musiały być bardzo częste, obecnie występują one rzadko.

Blednica, która jeszcze przed kilku

dziesięciu laty była tak powszechną chorobą wśród młodych dziewcząt, obecnie wskutek zmiany w odzieży i rozwoju wychowania fizycznego, zanikła prawie zupełnie.

Szkarlatyna, która przed stu laty była prawie zupełnie niewinna, przed laty 50 wystąpiła w postaci niezwykle złośliwej, obecnie zaś staje się już mniej niebezpieczną, chociaż ilość wypadków szkarlatyny nie zmniejsza się.

Zaznaczyć należy wybitne zmniejszenie się ilości wypadków ospy od czasu wprowadzenia w życie szczepienia ochronnego. Dzięki nowoczesnym środkom zapobiegawczym dżynfektoryjnym cholera i dżuma krajom europejskim prawie że nie zagrażają.

Tyfus plamisty, który dawniej prawie zawsze był śmiertelnym, ma obecnie charakter o wiele łagodniejszy. Z pośród chorób infekcyjnych jedna tylko malarja zachowuje całą swoją dawniejszą siłę.

Oczywiście, że sposób odżywiania się wywiera ogromny wpływ na znikanie pewnych chorób lub też na ujawnienie się nowych. W czasie wojny zaobserwowano, że zmniejszyła się ilość wypadków cukrzycy, kamieni żółciowych, otłuszczenia serca, a natomiast występowały inne choroby, pochodzące z niedożywienia.

Zmechanizowanie życia kur.

JAK W AMERYCE ZAMIENIONO POCZWIWE PTAKI NA MASZYNY DO ZNOSZENIA JAJ.

Gdyby nasze kury wiedziały, co z ich siostrami wyprawiają w Ameryce, wpadłyby napewno w czarną rozpacz, lub do stałyby przynajmniej kurzej ślepoty.

Nasza kura spaceruje sobie przez dzień cały, je kiedy chce, polirtuje z kogutem, kiedy ma ochotę, i od czasu do czasu znieśie sobie jajko. Gdy się jej zechce, bawi się w mamę i wysiaduje kurczęta.

Niechby tak spróbowała żyć w Ameryce! Napewno skazana zastałaby na śmierć nagłą i niespodziewaną. Bo tam kury muszą pracować jak maszyny fabryczne

Jedną z największych w Ameryce centrali hodowli drobiu jest Getaluma pod San Francisco. Kura która się tam dostanie, musi znosić rocznie do 350 jaj. Jeżeli nie chce lub nie może, idzie pod nóż. Każdy zaś kogut opiekuje się 10 kurami i musi mieć 1000 potomków rocznie.

Kura ma tylko produkować jaja. Reszta nie należy już do niej. Jaja idą do sztucznych wylęgarni, w których w przeciągu trzech tygodni wylęgają się do 100.000 kurcząt.

Gdyby kura, lub kogut zastrajkowały, hodowca rychło sobie z nimi poradzi. Kurę, którą chciała oderwać się

od monotonnej pracy i zaczęłaby wygwizdawać swe jaja, wsadzają do zimnej wody, a potem zamykają do ciemnego aresztu o zimnej podłodze. Leczy to radykalnie pociąg do macierzyństwa.

Koguty, które zamiast pracować, biją się ze sobą, odcuczają tej awanturze nawycki w ciekawy sposób. Gdy z dwóch zabijaków silniejszy dobrze już wyboksuje słabszego, hodowca łapie zwycięzcę za nogi wywinie nim w powietrzu parę koźłów, tak, że się biedakowi w głowie zakręci i kładzie go z powietrem na pole walki. Rezultat? Oba koguty uważają się za pokonanych i nie chcą się już bić: słabszy dlatego, że czuje jeszcze cięsy przeciwnika — silniejszy, bo gdy odzyska przytomność leży szromotnie na ziemi i sądzi, że jest pokonany.

Kurczęta, które są przeznaczone na hodowlę, pakuje się zaraz po ich urodzeniu w automatycznie wylęgarniach w specjalnie urządzone paczki i wysyła ekspresowem pociągami na farmy. Inne tuczy się racjonalnie, a gdy osiągną odpowiednią wagę, zarzynają się je i wysyła w wagonach - chłodniach na rynki zbytu.

Pentalumy wywozi się rocznie około 50 milionów sztuk drobiu. Tyle jaj muszą tam w pocie... dzioba wyprodukować kury.

Ze świata.

POZA NAWIASEM ŻYCIA.

Z wyjaśnień udzielonych przedstawicielom prasy przez prof. Janselme'a, naczelnego lekarza szpitala St. Louis, wynika, iż dziś jeszcze istnieje we Francji około 600 osób, dotkniętych straszną chorobą trądu, a z tych 150 przebywa w Paryżu. Z chwilą lekarskiego ustalenia wypadku, chorego skierowuje się do szpitala St. Louis, gdzie zamyka się ich w specjalnym pawilonie, utrzymywany kosztem miasta. Jest to oczywiście budynek absolutnie izolowany od świata, ponieważ trąd jest nieuleczalny i zaraźliwy. Obecnie znajduje się tam sporo młodych mężczyzn, oraz kobiet którzy komunikują się ze światem jedynie zapomocą dozorczy, przynoszącego im raz na dzień pożywienie, oraz lekarza, dokonyującego raz na dwa tygodnie oględzin chorych. Szpital jest właściwie dożywotniem więzieniem za niepopelnione przestępstwa.

SYN LUDOŻERCY ODZNACZONY KRZYŻEM.

Pierwszy to raz na odległych wysepach polinezyjskich, Fidżi, zdarzył się wypadek udekorowania papieskim krzyżem zasługi krajowca — i to w do datku syna ludożercy, Daniel Vuniivi, dziś 70-letni starzec, wyjątkowo szlachetny charakter, od pierwszej chwili swego nawrócenia, oddawał nieocenione usługi misjonarzom, tam pracującym. W uznaniu tego poświęcenia, a zarazem rzadkiej skromności, Ojciec św. postanowił go odznaczyć krzyżem bene merenti, który mu wręczył przed stawiciel rządu, katolik, w obecności misjonarzy i wielkiej liczby współziomków, zgromadzonych na tę niezwykłą uroczystość.

REKORD RODZINNY.

W pogrzebie 96-letniej staruszki, która zmarła w Güdingen w zagłębiu Saary, wzięło udział 10 jej dzieci, 46 wnuków i 58 prawnuków. Najstarsze dziecko liczy 74 lata.

OGŁOSZENIE.

Dyrekcja Państwowego Monopoli Spirytusowego poszukuje w Dąbrowie Górniczej LOKALU pod hurtownię wyrobów wódczanych.

Lokal odpowiadać winien następującym warunkom: 1) magazyn w budynku murowanym, twardo krytym, z okratowanymi oknami o powierzchni minimum 100 metr kwadr.; 2) dwa pokoje biurowe o powierzchni około 40 metr kwadr. w pobliżu magazynu; 3) lokal mieszkalny, składający się z 2 pokoi z kuchnią i gospodarczymi ubikacjami; 4) mieszkanie dla dozorczy przy magazynie składające się z jednego pokoju. Pożądana bochnica kolejowa, a w magazynie kantorek ogrzewana dla magazyniera.

Oferci wraz ze szkicem obiektu w ołówku oraz wskazaniem żadanego czynszu rocznego przesyłać należy do Oddziału D. P. M. S. przy Izbie Skarbowej w Kielcach 512-2

Oddział D. P. M. S. w Kielcach.

Biuro pracownik z dobrym niemieckim

obznajomiony z wyrobami zależnymi potrzebny jako pomocnicza siła w biurze sprzedaży buty w Sosnowcu.

Zgłoszenia pod „Huta” do Biura Ogłoszeń i Hławskiego w Sosnowcu. 560-3

MODELARZA

dobrego poszukuje się od zaraz ewtl. ogłosić pracę oddaną do domu. Oferty należy kierować do:

„R. O. P. A.” Szopienice, ul. Szkolna 14. 541

NASIONA

WARZYWNE, KWIATOWE i GOSPODARSKIE

z pierwszorzędných plantacji krajowych i zagranicznych, o najwyższej sile kiełkowania — g o l e c a 417-5

EDMUND RIEDL

SKŁAD NASION, Lwów, ul. Rutowskiego o 5

Cenniki szczegółowe wysyłam na żądanie.

GABINET KOSMETYCZNY EWY HAMBÜRGEROWEJ

Masaż twarzy, stałe przyciemnianie brwi i rzęs, usuwanie wągrów.

Najświeższe nowości paryskie maseczki piękności, balsamiczne, błotne i maquillage — szyn

Ceny przystępne. — Sosnowiec Piłsudskiego 12, — lewa oficyna i piętro, tel. 603. 429-3

ODCISKI BRDOWKI

LEWNA BEZ BÓLI I BEZ POWROTU

KLAWIOL

KLAWIOL

Najmocniej przepraszam Państwa Członków Komisji 45-go obwodu lokalu Wyborczego za nietaktowne wyrażenie się i na dowód niniejszego składam Zł. 20.00 na cel L.O.P.P.

Szumsza Klugman.

Tokarzy i Mechaników

do robót precyzyjnych przyjmujemy natychmiast. Reflektuje się tylko na sily pierwszorzędne. „R. O. P. A.” Szopienice, ul. Szkolna 14. Zgłaszając się w godzinach od 8 ej — 9-ej i pół — od 3-ciej — 4 ty

KINO „ZAGŁĘBIE” dawniej kino-Teatr „Udziałowy”

Od czwartku 26 stycznia do 30 stycznia „NIEWOLNICA KSIĘCIA BORYSA” Potężny film obecnego sezonu.

Następny program w poniedziałek 30 stycznia. NAJWIĘKSZY FILM Z ŻYCIA ZWIERZĄT „CHANG” Tajemnicza dżungli sjamskiej na ekranie. — Triumf ludzkiego ducha nad mocami natury. — Obraz, który porwya bardziej od wszystkich obrazów, w którym biorą udział aktorzy. — Specjalnie dla młodzieży szkolnej film ten wyświetlony będzie w niedzielę 29 stycznia o godz. 12 m 30 pol. i w czwartek 2 lutego o godz 12 m. 30 pol.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Sosnowcu zapisano do działu B.

3 grudnia 137. „Akcyjne Towarzystwo Drukarskie i Wydawnicze. „Kurjer Zachodni” sp. akc. w Sosnowcu. Kapitał zakładowy wynosi złotych 105.000. Wartość akcji 12 zł.

9 grudnia 256 „Pierwsza Fabryka Ocotu Naturalnego w Sosnowcu” „Ideal” spółka z ogr. odp. Zarząd skomawia: Lajzer Zandiszajm, Nuta Chałim Bęcia i nowoprzyjęty udziałowice i zarządcą Aron Majlich Spiro. Wszelkie zobowiązania pieniężne, kontraktki, umowy i pełnomocnictwa będą wydawane i podpisywane przez wszystkich trzech zarządców. Każdy członek zarządu ma prawo samodzielnie podpisywać zwykłą korespondencję bieżącą, reprezentować spółkę przed władzami, otrzymywać z urzędów pocztowo-telegraficznych wszelkie przesyłki w tem i pieniądze z przekazów, wysyłać towary programi żelaznemi, oraz otrzymywać takowe w tychże drog. Podpisy wamy być składane pod stemplem firmowym.

11. „Towarzystwo Górniczo - Przemysłowe „Saturn”. Dyrektorem handlowym na miejsce ustępującego Pekosławskiego Stanisława, został mianowany Józef Przebielski z prawem łącznego podpisu z jedną osobą do tego upoważnioną. Prokurent Jan Węgris został zamianowany dyrektorem technicznym z prawem łącznego podpisu z jedną osobą do tego upoważnioną. Józef Przebielski — dyrektor handlowy, Jan Węgris — dyr. techniczny i Czesław Pogorzały — prokurent, Jan Obrąpalski i Stanisław Łabęcki prokurenci posiadają prawo łącznego podpisu we dwóch w imieniu T-wa Górn. Przem. „Saturn”.

10 grudnia 257. „Syndykat Rolniczo-Częstochowski, spółka akcyjna”. Celem spółki jest: a) popisanie rolnictwa krajowego przez ułatwienie rolnikom kupna i sprzedaży wszelkich wogóle przedmiotów potrzebnych w przemyśle rolniczym, b) zakładanie, nabywanie i prowadzenie zakładów rolniczo - technicznych dla przetwarzania i przechowywania surowych produktów, lub też wyrobu przedmiotów związanych z rolnictwem, jak i wszelkich innych zakładów pomocniczych i pomocniczych, c) wykonanie wszelkich zleceń dotyczących przemysłu rolnego. Siedziba spółki znajduje się w Częstochowie, ulica Kilińskiego 3. Spółka rozpoczęła działalność dnia 6.IX.1921 roku. Otworzono oddział w Żarkach, gminy Żarki. Na zasadzie postanowienia ministrów przemysłu i handlu, oraz skarbu, z dnia 8 listopada 1923 roku ogłoszonego w Monitorze Polskim Nr. 271, z dnia 28 listopada 1923 roku kapitał spółki akcyjnej został powiększony o 100.000 sztuk nowych akcji V emisji, podzielonych na 40.000 sztuk akcji imiennych, a 60.000 sztuk na okaziciela. Nominalna wartość tych akcji wynosi po 1.000 mk. za sztukę. Kapitał emisyjny wynosi mk. 100.000.000, a obecny kapitał spółki 200.000.000 mk. Zarząd centrali spółki i oddziału tejeż w Żarkach stanowią: Aleksander Władysław Steinhagen, prezes, Bolesław Dzierżbiński — wiceprezes, Bronisław Hlasko — dyrektor zarządu i członkowie zarządu: Stefan Olszyski i Adolf Steinhagen, Bohdan Szpryngier wice dyrektor, który jest upoważniony podpisywać w zastępstwie dyrektora zarządającego samodzielnie czeki, przysyłki, pokwitowania i korespondencję bieżącą, natomiast weksle i indusy podpisywać będzie łącznie z jednym z członków zarządu. Spółka akcyjna. Statut tej zatwierdzony został przez Ministra Skarbu, oraz Ministra Przemysłu i Handlu, dnia 19 lipca 1921 roku, a opublikowany w Monitorze Polskim, Nr 182 z 12 listopada 1921 roku. Firma poprzednio zapisana była w rejestrze b. Sądu Okręgowego w Częstochowie i nosiła Nr 42.

Nr 184 „Sosnowiecka Fabryka Wyrobów Ceramiczno-Sanitarnych” „Józefów” sp. z ogr. odp. w Czelażu. Wykreślono zarządcę Jakóba Bochenka i współnika „Polski Akcyjny Bank Komercyjny, sp. akcj. w Warszawie”. Do zarządu spółki zostali wybrani do dnia 31.12.1931 roku: Henryk Norymbereki i Jusek Goklfein z prawem korzystania w stosunku do spółki z równych praw i obowiązków.

14 grudnia Nr 258. „Sprzedaż artykułów spożywczych Joel Glikstajna i S-ka” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Strzemińskich Wieklich, pow. Bedzińskiego. Firma istnieje od dnia 19.XI.1926 roku. Kapitał zakładowy wynosi zł. 2.000 i dzieli się na 20 udziałów po 100 złotych każdy udział. Kapitał zakładowy został całkowicie wpłacony gotówką. Zarząd spółki stanowią: Icek Halasiewicz, Raachim Grün, Nuta Grün i Joel Wolf Glikstajm. Umowy, weksle, czeki, żyra i wogóle wszelkie zobowiązania pieniężne w imieniu spółki, oraz pełnomocnictwa wamy być podpisywane przez wszystkich zarządców pod stemplem firmy. Prowadzenie spraw sądowych, otrzymywanie z poczty korespondencji i przysyłek, przesyłki towarów z koleji, wydawanie pokwitowań z odbioru wszelkich należności od osób trzecich ma prawo każdy ze współników oddzielnie. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Akt spółki czynny został przed notariuszem Klemensem Cichońskim w Dąbrowie Górniczej, w dniu 19.XI.1926 roku za nr. 1214. Czas trwania spółki jest nieograniczony.

15 grudnia Nr 158. „Bank Handlowo-Przemysłowy w Łodzi” oddział w So-

nowcu, sp. akcyjna. Kapitał zakładowy wynosi złotych 1.400.000 i dzieli się na 28.000 akcji po 50 złotych każda akcja. Na miejsce ustępującego dyrektora oddziału Polka Piętki, wybrano Mieczysława Mattemleha, Stanisław Goldman został wybrany na miejsce ustępującego prokurenta Adolfa Adera. 16 grudnia Nr 68. Wykreślono firmę „Polski Bank Przemysłowy”, oddział w Sosnowcu, ajenacje w Dąbnowie Górniczej i Bedzinie. 21 grudnia Nr 186. „Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe Jakób Gutman, sp. akcyjna” w Bedzinie. Kapitał zakładowy wynosi złotych 100.000. Wartość akcji złotych 10. Podwyżka kapitału została całkowicie wpłaconą gotówką. 24 grudnia Nr 259. „Polskie Zakłady Przemysłu Cynkowego S. A. w Bedzinie, przy ulicy Siołcekiej nr 63. Celem przedsiębiorstwa jest rabydye, rozszczenie i dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa znajdującego się w Bedzinie i stanowiącego własność firmy „Walcownia Cynku” Thimans et Oppenheim w Bedzinie oraz prowadzenie różnych galezi przemysłu cynkowego, jak również handlu tego rodzaju wyrobami. Firma istnieje od dnia 16.III.23 roku. Kapitał zakładowy wynosi 400.000 złotych i dzieli się na 4.000 akcji po 100 zł. każda akcja. Zarząd stanowią: Stanisław Goldstajn, Emil Pflundersdorf, Szymon Furstenberg, Izidor Furstenberg, Heiona Furstenberg i Israel Reginer. Zarząd prowadzi wszystkie interesy spółki i reprezentuje ją wobec wszelkich władz i osób. Korespondencję, pokwitowania z odbioru poczty, pieniądze, przysyłki wartościowych i dokumentów podpisuje imieniem spółki jeden dyrektor zarządu, lub dyrektor zarządzający. Weksle, pełnomocnictwa, umowy, czeki i inne dokumenty podpisują dwaj dyrektorowie zarządu łącznie. Spółka Akcyjna. Statut spółki został zatwierdzony przez ministrów przemysłu i handlu w dniu 16.III.1923 roku i ogłoszony w Monitorze Polskim, z dnia 24.IV.23 roku za nr 93, zmiana statutu zatwierdzona w dniu 23.IV.23 roku i ogłoszona, dnia 14.XI.25 roku w Monitorze Polskim nr 265, zmiana kapitału ogłoszona, w dniu 3.II.26 roku za nr 50.

Drobne ogłoszenia.

Posady i prace.

Polrzebny maszynista lub maszynista (filer) do napielniana butelek. Fabryka wód mliner. Cz. Goebel. Sosnowiec, Nowopogońska 25. 500-3

Dotrzebna uczciwa rutynowana pani. Kawiarnia. Sosnowiec, Zeromskiego 6. Kawiarnia. 547

Dotrzebna od 1 lutego służąca, umiejąca bardzo dobrze gotować i prac. Tylko z bardzo dobrmi świadectwami. Wiadomość 8 — 8 i pół wieczór, niedziela 2 — 4 Piłsudskiego 50. Dr. Gruszkielwicz. 546

Do pralni „Hygena” potrzebne zdolne dwie prasowalnice dobrze plałne. Sosnowiec Piłsudskiego 30 tel. 719 555-3

Kupno i sprzedaż.

Fortepian długi sprzedam tanio. Pańska 14, miesz. 3 464-3

Piwarma z bilardem i urządzeniem do sprzedania. Wiadomość w Zakwiczach w bufecie II kl. 505-3

Sprzedam linje autobusową koncesjonowaną wraz z autem. Zgłoszenia: Macha hurtownia piwa, Koszowy, Górny Śląsk. 533-2

Sprzedam urządzenie sklepowe w dobrym stanie. Wiadomość: Sosnowiec, Wiejska 4 sklep. 561

Lokale.

Mieszkanie z dwóch, trzech pokoiów może być sklep z pokojem — poszukuje się na biuro w Sosnowcu. Zgłoszenia do „Kurjera Zachodniego” pod „Lokal Biurowy” 450-3

Pracownik w dobrym punkcie jest z żeraz do wynajęcia przy kopalni „Juliusz”, wieś Porąbka Zawodzie P. Witas. 501-3

Urzednik poszukuje od zaraz umebliwanego pokoju z niekrępującym wejściem. Łaskawe zgłoszenia pod M. F. do „Kurjera Zach.” Sosnowiec. 507-3

Różne.

Najbardziej zniszczone instrumenty muzyczne doprowadza do pierwotnego stanu rutynowany korektor i stroiciel generalny fortepianów i pianin I. Wojciechowski. Adres: Poraj. 536-2

Pożyczmy od 3 do 5 tysięcy złotych. Wiadomość Administracja Kurjera 547

Zaim los kupisz, warto pierw zwie dziec Centralny srad mebli nowych i używanych B. Błotniewskiego Sosnowiec d. Maj 7. 552-2

Zgubione dokumenty.

Jakób Mittelman, zgubił książeczkę I wojskowa, wydaną przez PAB, Sosnowiec. 549-3

Antoni Bochenek zgubił książkę Kasy Chorych, wydaną przez Towarzystwo Grodzkie. 566

Inteligentnego i ustosunkowanego HANDLOWCA posiadającego rozgalezione stosunki w Zagłębiu Dąbrowieckim poszukuje poważna firma techniczno-przemysłowa, jako samodzielnego reprezentanta na tutejszy teren. Pensja stała i prowizja 543 2 Oferty nadsyłać do Biura Ogłoszeń „PAR” w Katowicach ul. Warszawska 43. 1.

Zawiadamia się członków Tow. Domu Ludowego w Dąbrowie Górniczej, że w niedzielę, dn. 29 stycznia r. b. o godz. 10-ej rano, w małej sali gmachu Stow. Robotników Chrześcijańskich przy ul. Kościuszki 18, odbędzie się Ogólne Nadzwyczajne Zebranie Członków. Konieczny jest jaknajbliższy udział członków. WITOMA Członkowi.

MAGAZYN wraz z wytwórnią obuwia korzystnie do nabycia. Blizszych informacji udziela kawiarnia „Polonia” w Sosnowcu, Hala „Rozwogu”. Tel. 5-36. 538

NAJPOPCZYWSZY BÓL GŁOWY USUWAJA ORYGINALNE PROSZKI z KOGUTKIEM.

CENY PRENUMERATY: Prenumerata miesięczna z odnośnieniem do domu lub z przysyłką pocztową 3 Zł. 50 gr. Prenumerata zagraniczna miesięcznie 7 Zł. Cena egzemplarza 20 groszy.

CENY OGŁOSZEŃ: Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 15 gr. za każdy wyraz od początku. Najmniej 1 zł. Matrymonealne 15 gr. za wyraz. Ogłoszenia osobne i tłusty drukiem podwójnie. Zagraniczne 100 proc. droższe. W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe. Za terminowy druk, oraz za przeszerzanie miejsca ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Ogłoszenia w dodatku ilustrowanym, oprócz 1-ej strony, 1 cm. 2i 150.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64. ADMINISTRACJA: Dęblińska Nr. 1. Telef. Nr. 73.

Filje i agenty własne: Bedzin, Katowickiego 7. — Dąbrowa, Sobieskiego 8, telef. 1-25. — Zawiercie, 3-go Maja 27. — Grodziec, Bedzińska.